

TAMPEREEN KONSERVATORIO

MUSIIKKIALAN PERUSTUTKINTO

MUSIIKIN OSAAMISALA, MUUSIKKO

OPETUSSUUNNITELMA

2015

Päivitys 1.9.2016

1. YHTEINEN OSA	3
1.1 Koulutuksen tehtävät, tavoitteet ja arvot	3
1.1.1 Tampereen konservatorion arvot	3
1.1.2 Koulutuksen tehtävät ja tavoitteet	3
1.2 Toiminnan kehittämisstrategia	3
1.3 Tampereen konservatorion osaamisalat	3
1.4 Opiskelusta Tampereen konservatoriossa	4
1.4.1 Opiskelijan itsearviointi	4
1.4.2 Yhteisten painotusten toteuttamissuunnitelma	4
1.4.3 Oppilaitoksen ja kodin yhteistyö	4
1.4.4 Opiskelijahuolto	4
1.4.5 Henkilöstön ammattitaidon kehittämissuunnitelma	5
1.4.6 Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteet	5
1.4.7 Opinto-ohjaus ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	5
1.4.8 Opiskelijan arvioinnin ja ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisen periaatteet	6
1.4.9 Oppisopimuskoulutus	7
1.4.10 Näyttötutkinto	7
1.4.11 Erityisopetuksen toteuttaminen	7
1.4.12 Maahanmuuttajien ja eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetusjärjestelyt	7
2. MUSIIKIN OSAAMISALA, MUUSIKKO	7
2.1 Pakolliset tutkinnon osat	
2.1.1 Työtehtävän suunnittelu	
2.2 Musiikin osaamisalan pakolliset tutkinnon osat	
2.2.1 Musiikkiohjelmiston valmistaminen	
2.2.2 Muusikkona toimiminen	
2.3 Valinnaiset tutkinnon osat	
2.3.1 Solistina toimiminen	
2.3.2 Musisoiminen yhdessä	
2.3.3 Säveltäminen	
2.3.4 Sovittaminen ja soitintaminen	
2.3.5 Yhtyeen tai kuoron johtaminen	
2.3.6 Produktiotyö	
2.3.7 Huippuosaajana toimiminen	
2.3.8 Sähkömusiikki	
2.4 Vapaasti valittavat tutkinnon osat	
2.4.1 Yhteismusisointiproduktio	
2.4.2 Sivuinstrumenttiopinnot	
2.5 Yhteiset tutkinnon osat ammatillisessa peruskoulutuksessa	
2.6 Tutkintoa yksilöllisesti laajentavat tutkinnon osat	
2.7 Opintojen eteneminen	

1. YHTEINEN OSA

1.1. Koulutuksen tehtävät, tavoitteet ja arvot

1.1.1. Tampereen konservatorion arvot

Tampereen konservatorio vaalii ja kehittää länsimaista sävel- ja tanssitaideita antamalla näiden alojen taiteen perusopetusta ja ammatillisen toisen asteen koulutusta.

Ydinosaaminen

Pedagogisena lähtökohtana on korkeatasoinen ja ajantasainen sävel- ja tanssitaiteen ydinosaamiseen keskittyvä opetus, jossa otetaan huomioon oppimisvalmiuksiltaan ja tavoitteiltaan erilaiset oppijat. Tuemme oppilaan ja opiskelijan myönteistä yksilöllistä kehitystä ja itsetunnon kasvua. Koulutus kehittää ihmisten välistä vuorovaikutusta, tasa-arvoa ja muita huomioivaa yhteisöllistä toimintaa.

Oppiva, menestyvä ja luova Tampere

Konservatorion tarjoama ammatillinen koulutus on tärkeä osa Tampereen kaupungin strategian mukaista oppivaa, menestyvää ja luovaa Tamperetta.

Työelämäyhteydet

Yhteistyö musiikki- ja tanssialan työelämän edustajien kanssa on merkittävässä asemassa toteutettaessa ja kehitettäessä Tampereen konservatorion ammatillista koulutusta. Tampereen konservatorion näyttötoimikunta, työssäoppimisen kautta syntyvät työelämäyhteydet ja ainekollegiot ovat konkreettisia foorumeita yhteistyön toteuttamiselle.

Yhteistoiminta

Tampereen kaupungin ja työelämän kanssa tehtävän yhteistyön lisäksi konservatorio toimii kokoavana toiminnallisena keskuksena Pirkanmaan ja Hämeen musiikki- ja tanssioppilaitoksille järjestäen kokouksia, informaatiotilaisuuksia ja henkilöstökoulutusta. Tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa luontevaa koulutusjatkumoa eri opetus- ja koulutusasteiden välillä.

Oppimiskeskus

Tampereen konservatorion oppilaat ja opiskelijat ovat osa vireää, laaja-alaista ja tuotteliasta yhteisöä ja oppimiskeskusta, joka muodostuu konservatoriosta ja Tampereen ammattikorkeakoulun musiikin koulutuksesta. Perusopetuksen, ammatillisen toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulutuksen synerginen yhteistyö tarjoaa orgaanisen näkökulman ihmisen kehitykseen sävel- ja tanssitaiteen osajana.

Yhteistyö koulutusasteiden välillä tuottaa myös ulkoapäin tarkasteltuna houkuttelevan ja elinvoimaisen toimintaympäristön, joka mahdollistaa mm. aktiivisen, pedagogisesti korkeatasoisen produktio- ja konserttitoiminnan.

1.1.2. Koulutuksen tehtävät ja tavoitteet

Tampereen konservatorio järjestää tavoitteellista ja korkeatasoista musiikki- ja tanssialan perusopetusta ja ammatillisen toisen asteen koulutusta.

Ammatillisen toisen asteen koulutus antaa opiskelijalle ydinosaamiseen keskittyvät ammatilliset perusvalmiudet musiikki- ja tanssialan eri työtehtäviin. Yhteistyöllä työnantajien kanssa varmistetaan, että koulutus vastaa työelämän ammattitaitovaatimuksia.

Koulutuksen kautta edistetään opiskelijan kasvua taiteilijana, työllistymistä ja ryhtymistä itsenäiseksi ammatinharjoittajaksi samoin kuin mahdollisuutta jatkaa opintoja korkea-asteella.

Kehittämällä ja toteuttamalla kansainvälistä opettaja- ja opiskelijavaihtoa konservatorio tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden laajentaa taidenäkemyksensä ja avartaa maailmankatsomustaan. Oppimiskeskustoiminnan ansiosta opiskelijat voivat osallistua myös Tampereen ammattikorkeakoulun musiikin koulutuksen kansainväliseen toimintaan, jossa konservatoriolla on mahdollisuus toimia ammattikorkeakoulun yhteistyökumppanina.

1.2. Toiminnan kehittämisstrategia

Kehittämisstrategia syntyy ja sitä päivitetään säännöllisesti osana Tampereen konservatorion laadunvarmistus- ja toimintajärjestelmää, joka huomioi hallinnollisen ja pedagogisen organisaation, opiskelijat sekä yhteistyökumppanit ja sidosryhmät. Kehittämisstrategian päivittämisessä huomioidaan sekä sisäiset kehittämistarpeet että ulkoiset, konservatorion yhteiskunnalliseen funktioon ja toimintaedellytyksiin vaikuttavat tekijät.

Tampereen konservatorion tavoitteena on olla korkeatasoinen, taiteellisia arvoja kunnioittava, kansallisesti ja kansainvälisesti aktiivinen musiikki- ja tanssialojen ammatillista peruskoulutusta, perusopetusta ja varhaiskasvatusta antava oppilaitos, joka toimii innovatiivisessa yhteistyössä Tampereen ammattikorkeakoulun musiikin koulutuksen, Tampereen kaupungin ja esittävän taiteen eri toimijoiden kanssa.

1.3. Tampereen konservatorion osaamisalat

Tampereen konservatorio järjestää ammatillisen toisen asteen koulutusta seuraavilla osaamisaloilla:
Musiikin osaamisala, muusikko

1.4. Opiskelusta Tampereen konservatoriossa

1.4.1. Opiskelijan itsearviointi

Opiskelija arvioi opintojensa lähtötasoa ja opintojen edetessä tekee ohjatusti jatkuvaa itsearviointia, jonka avulla pohtii kehittymistään. Itsearviointi tulee laatia positiivisessa ja kannustavassa ilmapiirissä. Opettajien ja työssäoppimisen ohjaajien tulee ohjata opiskelijaa tiedostamaan vahvuutensa sekä kehittämistä vaativat osaamisen alueet. Opettajat ohjaavat palautteellaan opiskelijaa kehittämään taitojaan ja arvioimaan oppimistaan.

Itsearviointia tehdään paitsi ammattiosaamisen näytön yhteydessä myös jatkuvana kumulatiivisena oman oppimisen ja osaamisen arviointina. Itsearvioinnin tulee perustua jatkuvalla oppitunneilla ja työssäoppimisessa annetuille palautteelle, opettajan, työssäoppimisen ohjaajan ja opiskelijan välillä käydyille kahdenkeskisille kehityskeskusteluille sekä henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS) laatimiselle.

1.4.2. Yhteisten painotusten toteuttamissuunnitelma

Koulutukseen sisältyvät yhteiset tutkinnon osat järjestetään pääosin yhteistyössä Tampereen aikuislukion kanssa. Aikuislukio sekä ohjaa että arvioi opiskelijoiden kasvua yhteiskuntaan kuuluvissa tiedoissa ja taidoissa, kestävässä kehityksessä ja kuluttajaosaamisessa kulttuuristen periaatteiden mukaisesti.

Osa yhteisistä painotuksista arvioidaan myös ammattiosaamisen näytöissä, ja niiden opettaminen näin ollen sisältyy konservatorion ja työssäoppimisen ohjaajien tehtäviin.

Opiskelijoiden kasvu tasa-arvoisuuteen eri kulttuuritaustan omaavien ihmisten kanssa kotimaassa ja kansainvälisissä toiminnoissa perustuu opiskelija- ja opettajavaihdossa tapahtuvaan kanssakäymiseen sekä yhteisiin kansainvälisiin projekteihin ja produktioihin Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.

Tieto- ja viestintätekniikan, musiikin tietotekniikan ja yrittäjyyden osa-alueiden kautta opiskelijat saavat tietoyhteiskunnassa tarvittavat perusvalmiudet ja edellytykset tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämiseen työelämässä. Yrittäjyys on opinnoissa mukana sekä kaikille pakollisissa ammatillisissa että yhteisissä tutkinnon osissa.

Laadukas ja asiakaslähtöinen toiminta on monessa mielessä koulutusten läpi kulkeva ”punainen lanka” ja korostuu erityisesti vuorovaikutustaitojen omaksumisena. Terveys, turvallisuus ja toimintakyky ovat vahvasti esillä niin tanssijakoulutuksessa, muusikon instrumenttitaitojen opetuksessa kuin musiikkiteknologeilla.

Tavoitteena on, että opiskelija tunnistaa työhön ja työympäristöön liittyvät vaarat ja terveyshaitat sekä osaa suojautua niiltä ja torjua niitä.

1.4.3. Oppilaitoksen ja kodin yhteistyö

Tampereen konservatorion ja opiskelijoiden kotien välinen yhteistyö ja vuorovaikutus rakentuvat joustavalle tiedonkululle. Rehtori ja osaamisalavastaavat ovat tarvittaessa yhteydessä opiskelijoiden vanhempiin ja huoltajiin.

1.4.4. Opiskelijahuolto

Opiskeluhuollolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa oppilaitosyhteisössä.

Tampereen konservatorion opiskelijat kuuluvat Tampereen kaupungin opiskeluterveydenhuollon piiriin. Opiskeluterveydenhuolto huolehtii kokonaisvaltaisesti Tampereella sijaitsevien oppilaitosten opiskelijoiden terveydestä. Opiskeluterveydenhuollon kautta opiskelija saa yksilökohtaisen opiskeluhoollon palvelut, joihin sisältyy myös kuraattori- ja psykologipalvelut.

Tampereen konservatoriossa ja Tampereen ammattikorkeakoulun Musiikin koulutuksessa toimii yhteinen opiskelijoiden hyvinvointiryhmä. Ryhmän tehtävänä on tukea ammattiopiskelijoiden viihtyvyyttä ja yhteisöllisyyttä, puuttua opiskeluun liittyviin ongelmiin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, edistää toimia ongelmien ennaltaehkäisyksi sekä pyrkiä järjestämään erilaisia teemapäiviä ja keskustelutilaisuuksia. Opiskelijatuutorit toimivat ohjaajina ja opiskelijoiden vertaisryhmänä.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista.

Tampereen konservatorion opiskelijat on vakuutettu opetustilanteissa, työssäoppimisessa ja koulumatkoilla mahdollisesti tapahtuvien tapaturmien varalta. Opiskelijoiden perehdyttäminen talon turvallisuusohjeisiin ja ensiapuun tapahtuu koulutuksen ja harjoitusten kautta.

Kriisitoimintaa varten on olemassa kriisiryhmä, jonka tavoitteena on yhteisöä koskevien kriisitilanteiden jäsentäminen ja tapahtumista tiedottaminen. Toiminnallaan kriisiryhmä pyrkii säilyttämään oppilaitos-yhteisön toimintakyvyn sekä tukemaan yhteisön toipumista kriisitilanteissa.

1.4.5. Henkilöstön ammattitaidon kehittämissuunnitelma

Henkilöstön koulutusta tapahtuu erikseen laadittavan koulutussuunnitelman mukaisesti omien koulutuspäivien, alueellisten ja valtakunnallisten koulutustapahtumien yhteydessä. Lisäksi kansainväliset yhteydet tarjoavat mahdollisuuden oman ammattitaidon kehittämiseen. Ammatillisiin näyttöihin liittyvä koulutus on erityisen tärkeä koulutuksellinen osa-alue. Opetussuunnitelmien uudistusprosessit tarjoavat tilaisuuden pohtia yhdessä koulutuksellisia suuntaviivoja ja muodostaa henkilöstön yhtenäistä näkemystä toiminnan arvoista, sisällöstä ja päälinjoista. Henkilöstön mielipiteitä, toiveita ja asenteita arvioidaan toistuvilla henkilöstökyselyillä.

1.4.6. Osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteet

Opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman perusteita, ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita vastaavat aiemmat opinnot tai muutoin hankittu osaaminen tunnistetuksi ja tunnustetuksi. Osaamisen tunnistaminen voidaan tehdä opintojen alussa, ennen uuden tutkinnon osan opintojen aloittamista tai opiskelun aikana.

Opiskelijalle tiedotetaan osaamisen tunnustamismahdollisuudesta, opiskelija voi hakea osaamisen tunnustamista. Tarvittaessa osaamisen tunnistaminen voidaan osoittaa järjestämällä näyttö tai muu arviointi.

Osaamisen tunnustamisesta päättävät kyseisten tutkinnon osien opettajat. Mikäli tunnustaminen todetaan ainoastaan osittaiseksi, järjestetään täydentävä koulutus ja osaamisen arviointi.

1.4.7. Opinto-ohjaus ja henkilökohtainen opiskelusuunnitelma

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjaus sisältyy opintoihin. Tavoitteena on, että opiskelija osaa toimia oppilaitosyhteisössä ja osaa suunnitella opintonsa sekä sitoutua opiskeluun. Hänen on tiedettävä tutkintoon sisältyvät opinnot ja valinnaisuus. Opiskelijan tulee osata seurata opintosuoritusten kertymistä ja hakea tukea opintojensa suunnittelulle. Osaamialavastaava ja opettajat ovat päävastuussa opiskelijan opinto-ohjauksesta. Ohjauksessa ovat mukana myös opintosuhteeri, tuutoriopiskelijat sekä koko henkilökunta.

Osaamialavastaavat tiedottavat opiskelijoille, opettajille ja työelämäneudustajille opiskelijan arviointiin ja näyttöihin liittyvistä seikoista.

Opinto-ohjauksen menettelytavoista päätetään opinto-ohjaussuunnitelmassa ja tiedotetaan opiskelijoille opiskelijan oppaassa.

Ammatillisen koulutuksen aikana opiskelijalle tiedotetaan koulutuksen tavoitteista ja järjestämistavoista, ohjauksen ja opiskelijahuollon toteutuksesta sekä eri hallinnonalojen palveluista, paikallisista tuki-verkostoista ja muista opiskeluun liittyvistä asioista. Opintojen ohjauksessa tiedotetaan opiskelijoille työssäoppimisesta ja näyttöjen toteuttamisen periaatteista.

Henkilökohtainen opiskelusuunnitelma (HOPS)

Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma laaditaan osaamialavastaavan kanssa opintojen alussa, jolloin tehdään suunnitelma koko opiskeluaikalle. Siinä tulee huomioida opiskelijan henkilökohtaiset valinnat, osaamisen tunnistaminen, työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näyttöjen järjestäminen. Opiskelusuunnitelmaa päivitetään opiskelun aikana säännöllisesti.

Opiskelijalla on mahdollisuus vaikuttaa opiskeluunsa mm. valinnaisten ja vapaasti valittavien tutkinnon osien sisällöissä. Konservatorio määrittää opetussuunnitelmassaan vaihtoehtoja opinnoiksi, joista opiskelijat tekevät valintansa. Opiskelijalle tiedotetaan kunkin tutkinnon osa-alueen alussa, miten osa-alue liittyy tutkinnon osaan ja tutkintoon, sekä kyseisen osa-alueen / tutkinnon osan arviointiperusteet.

Henkilökohtaisessa opiskelusuunnitelmassa suunnitellaan opiskelijan työssäoppiminen vähintään alkavalle lukuvuodelle. Opiskelijan kanssa kartoitetaan jo tehty työssäoppiminen sekä nimetään mahdollisia työssäoppimispaikkoja ja määritetään mitä opetussuunnitelman kohtia toteutetaan työssäoppimalla. Työssäoppimiselle määritetään ajankohta ja mahdollinen työssäoppimispaikka sekä se, kuinka ammattiosaamisen näyttöjä suoritetaan työssäoppimisen yhteydessä.

Työssäoppimisen järjestämissuunnitelma

Työssäoppiminen on tavoitteellista, ohjattua ja arvioitua opiskelua. Oppilaitoksen ulkopuolella tapahtuvan työssäoppimisen lisäksi työssäoppiminen voi tapahtua myös oppilaitoksen järjestämänä toimintana.

Työssäoppimista sisältyy tutkintoon vähintään 30 osaamispistettä, jotka suoritetaan useana lyhyempänä jaksana. Oppilaitos järjestää työssäoppimispaikat yhdessä opiskelijan kanssa. Työntäjän kanssa tehdään kirjallinen sopimus ja opiskelijalle nimetään henkilökohtainen ohjaaja työssäoppimispaikalla. Työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvistä asioista tiedotetaan opiskelijan lisäksi alaikäisen opiskelijan huoltajalle.

Työssäoppimisen suunnittelussa otetaan huomioon alueelliset ja paikalliset työelämän tarpeet ja mahdollisuudet. Tampereen konservatoriolla on erillinen työssäoppimisen järjestämissuunnitelma.

1.4.8. Opiskelijan arvioinnin ja ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisen periaatteet

Opiskelijan arvioinnin yleistavoitteena on, että opiskelija saa oman toimintansa pohjalta rakentavaa palautetta. Arviointi on osaamisperusteista ja näyttöjen osalta ammatillisen peruskoulutuksen lakiin, opetushallituksen määräyksiin ja Tampereen konservatorion näyttötoimikunnan määrittämiin kriteereihin sidottua. Arviointi toteutetaan tutkinnon osittain asteikolla 1 – 3. Muun osaamisen arvioinnin osalta voidaan käyttää asteikkoa hyväksyty – täydennettävä.

Päätötodistukseen tulevien tutkinnon osien arviointi toteutetaan opiskelijan ja opettajien yhteistyönä. Työssäoppimisen osalta se toteutetaan pääsääntöisesti opettajan, opiskelijan ja työpaikkaohjaajan välisellä arvioinnilla. Kaikissa näissä tapauksissa opiskelijan osaamista verrataan tutkinnon osien osaamisperusteisiin ja niiden pohjalta laadittuihin arvioinnin kriteereihin.

Tutkinnon osan kokonaisarviointi muodostuu näyttöarvioinnista ja muusta arvioinnista. Mikäli arvioivia opettajia on ollut useampia, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Tutkinnon osan arvosanaa ei muodosteta laskemalla mekaanisesti opintokokonaisuuden muodostavien osa-alueiden arvosanojen keskiarvo vaan arvosanaa muodostettaessa painotetaan opintojen loppuvaiheen osaamista. Ammattiosaamisen näytössä opiskelija osoittaa käytännön työtehtävissä, miten hän on saavuttanut opetussuunnitelman osaamisperusteiden mukaisen ja työelämän edellyttämän ammattitaidon. Ammattiosaamisen näytöt suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä työelämän edustajien kanssa. Näytöt järjestetään mahdollisuuksien mukaan työssäoppimisen yhteydessä. Näyttöjä voidaan toteuttaa myös muualla kuin työssäoppimistyoikoilla tai oppilaitosten työtiloissa.

Tampereen konservatorion näyttötoimikunta

Ammattiosaamisen näyttöjen suunnittelua ja toteuttamista varten on Tampereen konservatorio asettanut näyttö-toimikunnan. Toimikunta koostuu koulutuksen järjestäjän, opettajien, opiskelijoiden sekä musiikki- ja tanssialan työelämän edustajista sekä työelämän edustajien varajäsenistä. Tampereen konservatorion näyttötoimikunnan jäsenten nimet ja taustaorganisaatiot käyvät ilmi Tampereen konservatorion kotisivulta (<http://www.tampereenkonservatorio.fi>).

Toimikunta hyväksyy koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisen ja arvioinnin osalta, valvoo näyttötoimintaa, päättää näyttöjen arvioijista sekä käsittelee opiskelijoiden toimikunnalle osoittamat arviointia koskevat oikaisupyynnöt.

Näyttötoimikunnan puheenjohtaja ja muut jäsenet nimetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Ammattiosaamisen näyttöjen ja opintosuoritusten arviointi

Ammattiosaamisen näyttöjen toteutussuunnitelma kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opetussuunnitelmaan, josta käy ilmi miten näyttö suoritetaan. Tutkintokohtaisiin opetussuunnitelmiin kirjataan näyttöjen arviointisuunnitelma ja arvioinnin kriteerit. Näyttöjen järjestämisestä vastaa tutkinnon osan vastaavaksi nimetty opettaja tai osaamisalavastaava.

Opiskelijan arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua sekä kehittämään opiskelijan edellytyksiä itsearviointiin. Näyttöjen arviointi toteutetaan opiskelijan, opettajan ja työelämän edustajan yhdessä käymän arviointikeskustelun pohjalta. Arvosanan päättävät opettaja ja työelämän edustaja yhdessä. Ammattiosaamisen näyttö annetaan jokaisesta ammatillisesta tutkinnon osasta. Joidenkin tutkinnon osien kokonaisarviointi voi sisältää ammattiosaamisen näytön lisäksi myös muuta arviointia (esim. kirjallisia tenttejä). Muusta arvioinnista vastaa arvioitavien opintojen opetuksesta vastaava opettaja tai koulutuksen järjestäjän nimeämä lautakunta.

Näytön dokumentoinnista vastaa arvioiva opettaja. Arviointikeskustelussa dokumentoidaan seuraavat asiat näytön arviointilomakkeeseen:

- ammattiosaamisen näytön antaja
- näytettävä tutkinnon osa
- näytön toteuttamispaikka
- kuvaus näytön sisällöstä
- eri arvioijien arviot arvosanoineen arviointikohteittain ja näytön kokonaisarviointi
- perustelut arvosanan muodostumiselle
- näytön täydentäminen tai uusiminen sellaisessa tapauksessa, joissa ei vielä ole saavutettu vähintään tyydyttävän tason osaamista sekä opiskelijan kehitettävät osaamisalueet
- arviointiin osallistuneiden allekirjoitukset

Näytön ja muun arvosanan korottamisen ja uusimisen periaatteet

Opiskelijalle, joka ei ole suorittanut hyväksytysti tutkintoon kuuluvia opintoja eikä ammattiosaamisen näyttöjä, järjestetään mahdollisuus uusintaan tai arvosanan korottamiseen.

Arvioinnin oikaiseminen

Opiskelijalla on mahdollisuus tutustua kirjalliseen tai muuten tallennettuun arvioinnin perusteena olevaan aineistoon. Aineistoa säilytetään vähintään kuuden kuukauden ajan arvosanan antamisesta. Arviointiin tyytymätön opiskelija voi pyytää suullisesti tai kirjallisesti oikaisua arvioinnin tehneeltä henkilöltä tai rehtorilta 14 päivän kuluessa siitä ajankohdasta, jolloin opiskelijalla on ollut tilaisuus saada arvioinnin tulokset. Tähän päätökseen tyytymätön opiskelija voi hakea siihen kirjallisesti oikaisua Tampereen konservatorion näyttötoimikunnalta 14 päivän kuluessa siitä, kun hän on saanut päätöksestä tiedon.

Tutkintotodistus

Kun opiskelija on suorittanut hyväksytysti tutkintoon kuuluvat opinnot ja ammattiosaamisen näytöt, hänelle annetaan tutkintotodistus suoritetusta tutkinnosta. Tutkintotodistus sisältää päättötodistuksen ja näyttötodistuksen. Kesken opintoja eroavalle opiskelijalle annetaan erotodistus, johon merkitään suoritettut opinnot ja ammattiosaamisen näytöt arvosanoineen.

1.4.9. Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutus järjestetään joko ammatillisena peruskoulutuksena opetussuunnitelman perusteiden mukaan tai näyttötutkintoon valmistavana oppisopimuskoulutuksena näyttötutkinnon perusteiden mukaan.

1.4.10. Näyttötutkinto

Näyttötutkintoa suorittamaan voi hakea ammatillisen koulutuksen haun yhteydessä. Hakijalla tulee olla koulutuksesta, työelämästä tai harrastuksesta hankittua kokemusta, jonka katsotaan olevan edellytys suorittaa näyttötutkinto.

Hakijalta edellytetään ketjuuntunutta työskentelyä alalta. Pelkästään harrastustoiminnan ei katsota antavan valmiuksia suorittaa näyttötutkintoa. Tarvittaessa hakija voidaan kutsua antamaan näyte osaamisestaan ja haastatteluun.

Näyttötutkintoon voidaan tarjota valmentavaa koulutusta, jonka kustannuksista vastaa näyttötutkinnon suorittaja tai hänen työnantajansa. Tutkinnon suorittaja maksaa näyttötutkinnosta aiheutuvat kustannukset.

1.4.11. Erityisopetuksen toteuttaminen

Erityisopetuksen tavoite on, että opiskelija mahdollisimman suuressa määrin saavuttaa saman pätevyyden kuin muussa ammatillisessa koulutuksessa. Tämän mahdollistaa erityisopetusta tarvitsevalle laadittava kirjallinen henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma. Suunnitelma tehdään yhdessä opiskelijan, oppilaitoksen sekä opiskelijan taustaryhmän kanssa.

1.4.12. Maahanmuuttajien ja eri kieli- ja kulttuuriryhmien opetusjärjestelyt

Opiskelijoita, joiden äidinkieli on muu kuin suomenkieli, tukee oppilaitos erityisillä opetusjärjestelyillä etenkin kielten opinnoissa. Nämä erityisjärjestelyt sovitaan heti opintojen alussa ja kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen opiskelusuunnitelmaan (HOPS). Ammatilliset tavoitteet ovat samat kuin muillakin opiskelijoilla.

2. MUSIIKIN OSAAMISALA, MUUSIKKO

2.1 Pakolliset tutkinnon osat, 10 osp

2.1.1 Työtehtävän suunnittelu 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- kartoittaa työtehtävän vaatimukset
- tekee tarjouksen
- suunnittelee työtehtävän sisällön ja toteutuksen
- hoitaa työtehtävän käytännön järjestelyt
- noudattaa ammattialan yleisiä sopimuksia, verotuskäytäntöä ja tekijänoikeuslakia
- arvioi ja kehittää omaa toimintaansa työtehtävän ja saamansa palautteen mukaisesti
- markkinoi osaamistaan.

Tutkinnon osan osa-alueet

Tieto- ja viestintäteknikka	5 osp
Yrittäjyys	5 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija suunnittelee työtehtävän, selvittää kilpailutilanteen, markkinoi työpanostaan, ottaa selville tehtävään liittyvät sopimus-, verotus- ja tekijänoikeusasiat. Tekee tarjouksen. Näyttö suoritetaan ensimmäisenä opintovuonna osa-alueen Yrittäjyys yhteydessä.

Muu arviointi

Tieto- ja viestintätekniikkaa arvioidaan näytön lisäksi harjoitustöillä.

Tieto- ja viestintätekniikka, 5 osp

Tavoite: Opiskelija osaa käyttää tietokonetta muusikon työn tukena tiedon tuottamisen ja viestinnän välineenä. Hän osaa käsitellä tiedostoja ja huolehtia niiden varmuuskopioinnista. Hän hallitsee perusteet tekstinkäsittelystä, esitysgrafiikasta, kotisivujen tekemisestä, sekä äänen ja kuvan taltiointisesta ja editoinnista.

Toteutus: 1. opintovuosi

Aktiivinen osallistuminen opetukseen
Harjoitustyöt, jotka arvioidaan asteikolla 1-3.
Ammattiosaamisen näyttö
Arvosteluasteikko 1-3

Yrittäjyys, 5 osp

Tavoite: Opiskelija osaa markkinoida osaamistaan, hoitaa työtehtävän käytännön järjestelyt, arvioida työtehtävän vaatimukset sekä tehdä tarjouksen. Hän noudattaa yleisiä sopimuksia, verotuskäytäntöä ja tekijänoikeuslakia.

Toteutus: 1. opintovuosi

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.
Ammattiosaamisen näyttö
Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Työtehtävän vaatimusten kartoittaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa työtään työympäristön tarpeet huomioon ottaen ja neuvottelee työtehtävän perusasioista
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa työtään, neuvottelee työtehtävästä ja tekee ohjeiden mukaan toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman työympäristön tarpeet huomioon ottaen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman työympäristön tarpeet ja mahdollisuudet huomioon ottaen, neuvottelee työtehtävästä sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Tarjouksen tekeminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">laskee kustannuksia ja tekee ohjeiden mukaan hinta-arvion ja tarjouksen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">laskee kustannukset ja työhön käytettävän ajan sekä tekee hinta-arvion ja tarjouksen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">laskee kustannukset ja tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista sekä tekee tarjouksen, joka sisältää materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan
Itsearviointi ja markkinointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">laskee kustannuksia ja tekee ohjeiden mukaan hinta-arvion ja tarjouksen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">laskee kustannukset ja työhön käytettävän ajan sekä tekee hinta-arvion ja tarjouksen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">laskee kustannukset ja tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista sekä tekee tarjouksen, joka sisältää materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Työmenetelmien ja -välineiden valinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> neuvottelee työtehtävälle asetettavista vaatimuksista ja valitsee ohjeiden mukaan ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisia työmenetelmiä ja/tai -välineitä toteutukseen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> neuvottelee työtehtävälle asetettavista vaatimuksista ja valitsee ammattialan sopimuskäytänteiden mukaiset työmenetelmät ja -välineet toteutukseen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> neuvottelee työtehtävälle asetettavista vaatimuksista, esittelee eri toteutusvaihtoehtoja ja valitsee ammattialan sopimuskäytänteiden mukaiset työmenetelmät ja -välineet toteutukseen
Tiedonhankinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hankkii yritystoiminnasta tarvitsemiaan tietoja ja palveluita hankkii tarvittaessa tietoa työsopimukseen liittyen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> hankkii yritystoiminnasta tarvitsemiaan tietoja ja palveluita ja käyttää niitä työssään hankkii tarvittaessa tietoa työsopimukseen liittyen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> hankkii yritystoiminnasta tarvitsemiaan tietoja ja palveluita ja soveltaa niitä työssään hankkii tarvittaessa tietoa työsopimukseen liittyen
Musiikkiteosten ja/tai muun materiaalin valinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> valitsee ja käyttää työhön soveltuvia musiikkiteoksia tai muuta materiaalia
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> valitsee ja käyttää toteutukseen soveltuvaa musiikkiteoksia tai muuta materiaalia keskustellen ohjattuna niistä ja valintojen vaikutuksesta työtehtävän kokonaisuuden toimivuuteen, laatuun ja hintaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> valitsee ja käyttää toteutukseen soveltuvaa musiikkiohjelmistoa tai muuta materiaalia keskustellen niistä ja valintojen vaikutuksesta työtehtävän kokonaisuuden toimivuuteen, laatuun ja hintaan
Tietotekniikan käyttö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> käyttää tietotekniikkaa toteuttamisessa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> käyttää tarkoituksenmukaisesti tietotekniikkaa toteuttamisessa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> käyttää tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti tietotekniikkaa toteuttamisessa.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Esitys- tai muihin työympäristöihin liittyvä tieto	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> ottaa työprosessissa huomioon esitys- tai muun työympäristön vaatimuksia
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> ottaa työprosessissa huomioon esitys- tai muun työympäristön vaatimukset
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> ottaa työprosessissa huomioon esitys- tai muuhun työympäristöön liittyvät asiat ja käyttää tietoaan hyväksi neuvotellessaan työtehtävästä
Estetiikan huomioon ottaminen työtehtävässä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa ohjeiden mukaan asiakkaalle esityksen, tuotteen tai palvelun ottaen huomioon kokonaisuuden tasapainoisuuden
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa ohjeiden mukaan asiakkaalle esityksen, tuotteen tai palvelun, joka on tasapainoinen kokonaisuus
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa asiakkaalle esityksen, tuotteen tai palvelun, joka on viimeistelty ja tasapainoinen kokonaisuus
Verotuksen, tekijänoikeuksien ja alan sopimusten noudattaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa lainsäädäntöä ja ohjattuna alan sopimuksia

Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa lainsäädäntöä ja alan sopimuksia
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa lainsäädäntöä ja alan sopimuksia ja tekee tarvittaessa korjausehdotuksia työtehtävään
Sopimuskäytännön tuntemus	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> laatii tai täyttää ohjeiden mukaan yksinkertaisen työ- tai esiintymissopimuksen ottaen huomioon alan keskeisimmät sopimuskäytännöt ja tekijänoikeudet.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> laatii tai täyttää yksinkertaisen työ- tai esiintymissopimuksen ottaen huomioon alan keskeisimmät sopimuskäytännöt ja tekijänoikeudet ja tekee tarvittavat ilmoitukset.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> laatii tai täyttää itsenäisesti työ- tai esiintymissopimuksen ottaen huomioon alan keskeisimmät sopimuskäytännöt ja tekijänoikeudet, tekee tarvittavat ilmoitukset ja hankkii tarvitsemansa lisätietoa.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> huolehtii asiakastapaamisista tms. tilanteista työryhmän jäsenenä toimii vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa ja yhteistyössä muiden alan ammattilaisten kanssa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> huolehtii ja sopii asiakastapaamisista tms. tilanteista ilmaisee itseään ja toimii luontevasti asiakaspalvelutilanteissa ja yhteistyössä muiden alan ammattilaisten kanssa huomioi vuorovaikutustaitojen merkityksen osana ammatillista osaamistaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> huolehtii ja sopii asiakastapaamisista tms. tilanteista luontevasti, joustavasti ja rakentavasti ilmaisee itseään ja toimii rakentavasti asiakaspalvelutilanteissa ja yhteistyössä muiden alan ammattilaisten kanssa osaa vuorovaikutustaitojen merkityksen osana ammatillista osaamistaan
Ammattietiikka	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee ohjattuna tehtyjen sopimusten mukaan ottaen huomioon verotuksen ja tekijänoikeudet noudattaa kestävän kehityksen mukaisia arvoja
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ottaen huomioon verotuksen ja tekijänoikeudet noudattaa kestävän kehityksen mukaisia arvoja
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ottaen huomioon verotuksen ja tekijänoikeudet ja etsii tarvittaessa lisätietoa edellisistä ja mm. kuluttajansuojalaista noudattaa kestävän kehityksen mukaisia arvoja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja toimii työtehtävässä siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja pyrkii toiminnallaan edistämään työturvallisuutta.

2.2 MUSIIKIN OSAAMISALAN PAKOLLISET TUTKINNON OSAT, 85 osp

2.2.1 Musiikkiohjelmiston valmistaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- harjoittelee uutta ohjelmistoa ja ylläpitää valmistamaansa ohjelmistoa
- toteuttaa musiikin tyylikausien ja/tai -lajien ominaispiirteitä
- tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja
- analysoi ja hahmottaa musiikin rakenteita
- harjoittelee sivuinstrumentin helppoa ohjelmistoa
- muokkaa ohjelmistoa esiintymistilanteisiin sopivaksi
- valmistaa nuotti- ja muuta esiintymismateriaalia
- käyttää hyväkseen tietotekniikkaa, esim. notaatio-ohjelmaa
- käyttää soitinten ja soitinryhmien tuntemusta ohjelmiston valmistamisessa
- käyttää musiikin tyylien ja tyyllilajien tuntemusta ohjelmiston valmistamisessa.

Tutkinnon osan osa-alueet

Musiikin perusteet ja hahmottaminen	6 osp
Säveltapailu	3 osp
Musiikinhistoria	3 osp
Musiikkianalyysi	4 osp
Musiikin kirjoittaminen 1	5 osp
Musiikin kirjoittaminen 2	6 osp
Sivuinstrumentti	3 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija kirjoittaa esitettäväksi tarkoitettuja sovituksia ja/tai soitinsoituksia käyttäen nuotinkirjoitusohjelmaa. Näyttö suoritetaan yleensä toisena opintovuonna osa-alueen Musiikin kirjoittaminen 2 yhteydessä.

Muu arviointi

Musiikin historian, säveltapailun ja musiikkianalyysin osaamisen arviointi tapahtuu tenteillä. Sivuinstrumenttiosaaminen arvioidaan erikseen.

Musiikin perusteet ja hahmottaminen, 6 osp

Tavoite: Opiskelija hahmottaa kuullun perusteella sekä itse musisoiden tonaalista musiikkia. Opiskelija hallitsee tonaalisen sointufunktioajattelun ja musiikin rakenteiden peruskäsitteistön.

Toteutus: 1. opintovuosi
Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin)
Suullinen ja kirjallinen tentti
Arvosteluasteikko 1-3

Musiikinhistoria, 3 osp

Tavoite: Opiskelija saa laaja-alaisen kokonaisnäkömyksen länsimaisen taidemusiikin historiasta ja kehityksestä. Hän tuntee keskeiset tyylikaudet ja osaa tunnistaa aikakausille tyypillisiä tyylipiirteitä sekä peilata niitä oman instrumenttinsa ja sen ohjelmiston kautta.

Toteutus: 1. opintovuosi
Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin)
Tentti tai kirjallinen työ
Arvosteluasteikko 1-3

Säveltapailu, 3 osp

Tavoite: Opiskelija hahmottaa kuullun perusteella sekä itse musisoiden modaalista ja tonaalista musiikkia.

Toteutus: 2. opintovuosi
Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin)
Suullinen ja kirjallinen tentti
Arvosteluasteikko 1-3

Musiikkianalyysi, 4 osp

Tavoite: Opiskelija tuntee musiikin rakenteisiin vaikuttavia ilmiöitä ja pystyy hahmottamaan musiikista erilaisia kokonaisuuksia ja osaa soveltaa taitojaan käytännön musisoinnissa.

Toteutus: 2. opintovuosi
Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin).
Kirjallinen analyysityö.
Arvosteluasteikko 1-3

Musiikin kirjoittaminen 1, 5 osp

Tavoite: Opiskelija tutustuu harmonian lainalaisuuksiin sekä ns. perinteiseen äänenkuljetukseen ja soveltaa näitä erilaisissa käytännöllisissä tilanteissa. Opiskelija hallitsee jonkin nuotinkirjoitusohjelman peruskäytön.

Toteutus: 1. opintovuosi
Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin).
Tentti.
Arvosteluasteikko 1-3

Musiikin kirjoittaminen 2, 6 osp

Tavoite: Opiskelija tuntee yleisimmät soittimet sekä niiden historian ja käyttää niitä sovitusöissään pienille kokoonpanoille. Hallitsee jonkin nuotinkirjoitusohjelman.

Toteutus: 2. opintovuosi
 Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin).
 Ammattiosaamisen näyttö
 Arvosteluasteikko 1-3

Sivuinstrumentti, 3 osp

Tavoite: Opiskelija laajentaa muusikkouttaan sivuinstrumenttiosaamisellaan.

Toteutus: 1.opintovuosi
 Näyte osaamisesta.
 Arvosteluasteikko hyväksytyt-täydennettävä.

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Musiikkiohjelmiston harjoittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ohjeiden mukaisesti työskentelee asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> laatii harjoittelusuunnitelman ja harjoittelee ohjeiden mukaisesti työskentelee asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> laatii tarvitsemansa pitkäjänteisen harjoitteluohjelman, noudattaa sitä ja harjoittelee ohjeiden mukaisesti myös uutta ohjelmistoa työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamisista
Musiikillisen ilmaisun yleisimpien tulkintatapojen tulkitseminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisempiä merkitsemistapoja ja kysyy tarvittaessa neuvoa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> tulkitsee sujuvasti musiikillisen ilmaisun merkitsemistapoja ja hankkii tarvittaessa lisätietoa
Musiikin muokkaaminen esitystä varten	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> muokkaa ohjeiden mukaan musiikkia esitystä varten
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> muokkaa musiikkia esittämistä varten ja ottaa vastaan palautetta
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> muokkaa musiikkia esittämistä varten ottaen musiikin tyylin tai lajin huomioon ja ottaa vastaan palautetta
Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi työskentelyään ja musiikkiesitystä, -tuotetta tai -palvelua suhteessa tavoitteisiinsa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> arvioi työskentelyään ja musiikkiesitystä, -palvelua tai -tuotetta suhteessa tavoitteisiinsa sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi ja kehittää omaa toimintaansa ottaen vastaan palautetta ja pyrkii työssään yhä parempaan laatuun.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Harjoittelumenetelmien hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa ohjelmiston kohtalaiseen esityskuntoon sovitussa aikataulussa soittaa/laulaa uutta ohjelmistoa ohjeiden mukaan ottaen huomioon musiikin tyyllilajin noudattaa asiantuntijan ohjeita
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa ohjelmiston esityskuntoon sovitussa aikataulussa soittaa/laulaa uutta ohjelmistoa kohtuullisella valmistautumisajalla ottaen huomioon musiikin tyyllilajin

	<ul style="list-style-type: none"> ottaa tarvittaessa vastaan asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa ohjelmiston varmaan esityskuntoon sovitussa aikataulussa soittaa/laulaa ja tarvittaessa harjoituttaa ja/tai muokkaa ohjelmistoa lyhyelläkin valmistautumisajalla musiikin tyyllilajin mukaisesti hankkii tarvittaessa asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan
Harjoittelu sivuinstrumentilla	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee sivuinstrumentillaan helppoa esitysohjelmistoa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee sivuinstrumentillaan esitysohjelmistoa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee sivuinstrumentillaan ohjelmistoa työtilannetta varten
Nuotti- tai muun esitysmateriaalin valmistaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa yksinkertaista nuotti- tai muuta esitysmateriaalia esitystä varten ja käyttää hyväkseen jonkin musiikinkirjoitusohjelman perustoimintoja.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa nuotti- tai muuta esitysmateriaalia valitsemalleen soitin- tai laulukokoonpanolle esitystä varten ja käyttää jonkin musiikinkirjoitusohjelman perustoimintoja.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> valmistaa monipuolista nuotti- tai muuta esitysmateriaalia esitystä/työtehtäviään varten huomioiden instrumenttien ominaispiirteet ja musiikin tyyllilajin ja käyttää jotain nuotinkirjoitusohjelmaa.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Kulttuurisen tiedon käyttäminen harjoitteluprosessissa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa musiikkiohjelmiston ottaen huomioon saamansa tyylinmukaisuutta koskevat ohjeet
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa musiikkiohjelmiston tyylinmukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa musiikkiohjelmiston tyylinmukaisesti sekä työskentelee suunnitelmallisesti ja muokkaa jo valmistamaansa ohjelmistoa esiintymistilanteisiin sopivaksi, tehden tarvittaessa itsenäisiä ratkaisuja
Musiikin tyyllilajeihin sekä soittimiin liittyvän tiedon käyttäminen musiikkiohjelmiston valmistamisessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hankkii musiikkialan kulttuurista tietoa tunnistaa eri aikakausien musiikkia ja niiden tyylipiirteitä käyttäen lähdeaineistoja käyttää hankkimaansa tietoa musiikin muokkaamisessa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> hankkii musiikkialan kulttuurista tietoa ja ottaa huomioon kohderyhmän tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien musiikkia sekä niiden rakenteita tai tyylipiirteitä käyttää hankkimaansa tietoa musiikin muokkaamisessa ja harjoittelussa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> soveltaa musiikkialan kulttuurista tietoa ja ottaa huomioon kohderyhmän tunnistaa ja ajoittaa sujuvasti eri aikakausien musiikkia sekä niiden rakenteita ja tyylipiirteitä käyttää hankkimaansa tietoa monipuolisesti musiikin muokkaamisessa ja harjoittelussa
Musiikillisten rakenteiden analysoiminen ja hahmottaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hahmottaa musiikillisia rakenteita ja pyrkii hyödyntämään tietoaan käytännön muusikon työssä
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> hahmottaa musiikillisia rakenteita ja hyödyntää tietoaan nuotti- tai muun materiaalin valmistamisessa ja/tai musiikin tulkinnassa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> hahmottaa monipuolisesti ja sujuvasti musiikillisia rakenteita ja hyödyntää tietoaan nuotti- tai muun materiaalin valmistamisessa ja/tai musiikin tulkinnassa
Musiikin luku- ja kirjoitustaidon hyödyntäminen valmistamisessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ohjelmiston valmistamisessa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ohjelmiston suunnittelussa ja valmistamisessa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> hyödyntää itsenäisesti musiikin luku- ja kirjoitustaitoa suunnittelussa ja valmistamisessa sekä ottaa vastaan palautetta.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Oppiminen ja ongelmanratkaisu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä ohjeiden mukaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita perustellusti sekä tekee valintoja ja päätöksiä erilaisissa tilanteissa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">noudattaa annettuja ohjeita vuorovaikutustilanteissa ja toimii yhdessä eri alojen ammattilaisten ja eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Ammattietiikka	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">käyttää musiikkialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia työvälineitä ja -menetelmiä ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">valitsee ja käyttää ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia työvälineitä ja -menetelmiä ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">valitsee ja käyttää tarvittaessa yhteistyössä muiden alojen toimijoiden kanssa ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia työvälineitä ja -menetelmiä musiikkialan sopimuskäytänteiden mukaisesti sekä tarvittaessa käyttää niitä luovalla tavalla
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja toimii työtehtävässä siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja pyrkii toiminnallaan edistämään työturvallisuutta.

2.2.2 Muusikkona toimiminen, 55 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- soittaa tai laulaa nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta
- esiintyy pääinstrumentillaan työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
- toimii vuorovaikutuksessa yleisön ja muiden esittäjien kanssa
- hoitaa instrumenttiaan ja arvioi huollon tarvetta
- työskentelee työergonomisesti oikein ja huolehtii työturvallisuudesta ja kuulonsuojelusta.

Tutkinnon osan osa-alueet

Pääinstrumenttiopinnot 1	12 osp
Pääinstrumenttiopinnot 2	25 osp
Yhteismusisointi	15 osp
Muusikon taidot	3 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija toimii muusikkona itse järjestämässään konsertissa tai äänitystilanteessa. Konsertin ohjelma koostuu yhteismusisoinnista tai yhteismusisointia ja soolo-ohjelmistoa yhdistäen. Näyttö suoritetaan joko toisena tai kolmantena opintovuonna.

Muu arviointi

Pääinstrumenttiopinnot 1 näyte.
Muusikon taidot arvioidaan erikseen.

Pääinstrumenttiopinnot 1, 12 osp

Tavoite: Opiskelija oppii harjoittelemaan tavoitteellisesti sekä arvioimaan oppimistaan pääinstrumenttinsa ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Toteutus: 1.opintovuonna
Arvosteluasteikko hyväksyty-täydennettävä

Pääinstrumenttiopinnot 2, 25 osp

Tavoite: Opiskelija arvioi ja kehittää työskentelyään, tuntee pääinstrumenttinsa keskeistä ohjelmistoa sekä työskentelee musiikin lajien ja tyylien mukaisesti saaden valmiudet jatko-opintoihin. Opiskelija osaa huoltaa instrumenttiaan ja työskennellä ergonomisesti.

Toteutus: 2.-3. opintovuonna
Ammattiosaamisen näyttö
Arvosteluasteikko 1-3

Yhteismuusiointi, 15 osp

Tavoite: Opiskelija esiintyy pääinstrumentillaan työtehtävien ja kokoonpanojen mukaisesti toimien vuorovaikutuksessa muiden esittäjien ja yleisön kanssa.

Toteutus: 1. opintovuonna
Ammattiosaamisen näyttö Muusikkona toimiminen
Arvosteluasteikko 1-3

Muusikon taidot, 3 osp

Tavoite: Opiskelija osaa huolehtia fyysisestä ja psyykkisestä jaksamisestaan sekä kiinnittää huomiota työergonomiaan ja kuolonhuoltoon. Tunnistaa ja kehittää luovuuttaan improvisoimalla sekä osaa käyttää sitä vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Opiskelija oppii hallitsemaan lava- ja esiintymistilanteita.

Toteutus: 1.- 2. opintovuonna
Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin)
Arvosteluasteikko hyväksyty-täydennettävä

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Työprosessin suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa työtään
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa työtään ja tekee ohjeiden mukaan toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukainen esiintyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">toteuttaa esityksen etukäteen sovitun mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">esiintyy vakuuttavasti ja laadukkaasti työtehtävien ja kokoonpanojen mukaisella tavalla
Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">arvioi ja kehittää omaa toimintaansa ottaen vastaan palautetta ja pyrkii työssään yhä parempaan laatuun.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Oman osuuden soittaminen/laulaminen esiintymis- ja/tai äänitystilanteessa ja oman pääinstrumentin hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • esittää osuutensa ennalta harjoitetun mukaisesti • toteuttaa harjoitellun ohjelmiston instrumentillaan esiintymis- ja/tai äänitystilanteessa • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • esittää osuutensa ennalta harjoitetun mukaisesti ottaen huomioon musiikin tyylilajin • hallitsee instrumenttinsa esiintymis- ja/tai äänitystilanteessa • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin työtehtävään soveltaen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • esittää osuutensa tyylilajin mukaisesti lyhyelläkin valmistautumisajalla ja esittää tarvittaessa rakentavia kehittämissuhteita • hallitsee instrumenttinsa ja esitettävän ohjelmiston esiintymis- ja/tai äänitystilanteessa • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin joustavasti tilanteeseen soveltuvalla tavalla
Instrumentin hoitaminen ja huollon tarpeen arviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hoitaa ohjeiden mukaisesti instrumenttiaan ja tilaa tarvittaessa huollon.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hoitaa instrumenttiaan asianmukaisesti, arvioi huollon tarvetta ja tilaa tarvittaessa huollon.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • hoitaa instrumenttiaan, tunnistaa instrumentin huollon tarpeen ja tilaa tarvittaessa huollon.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Työskentely nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee sujuvasti ja ammattitaitoisesti nuottien ja muun esitysmateriaalin pohjalta
Kulttuurisen tiedon käyttäminen työskentelyssä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee musiikin lajin mukaisesti ohjeiden mukaan.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti ja tuo luontevasti esiin tyylilajin ominaispiirteitä.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Vuorovaikutus ja yhteistyö yleisön, muiden esittäjien ja työyhteisön kanssa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • esiintyy reagoiden muiden esittäjien viestintään • työskentelee ohjatusti ennakkosuunnitelmien mukaisesti työtehtävän vaatimusten mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • esiintyy ottaen huomioon muut esittäjät ja yleisön • työskentelee esitettävän musiikin työtehtävien vaatimusten mukaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • esiintyy vuorovaikutuksessa muiden esittäjien kanssa ottaen huomioon yleisön • työskentelee esitettävän musiikin työtehtävien vaatimusten mukaan luontevasti ja joustavasti

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita toimien siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille selviytyy työtehtävästä mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden toimii työtehtävässä luontevasti mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja pyrkii toiminnallaan edistämään työturvallisuutta toimii työtehtävässä luontevasti ja mahdollinen esiintymisjännitys on hallinnassa.

2.3 VALINNAISET TUTKINNON OSAT, 40 osp

2.3.1 Solistina toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- harjoittelee uutta solistista ohjelmistoa sekä ylläpitää ja esittää ohjelmistoa vastaanottaen palautetta
 - toteuttaa musiikin tyylikausien ja/tai -lajien ominaispiirteitä
 - soittaa/laulaa nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta
 - tulkitsen musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja
 - esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
- markkinoi osaamistaan ja suunnittelee työtehtävän toteutuksen tilaajan toiveiden mukaisesti.

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija toimii muusikkona itse järjestämässään konsertissa tai äänitystilanteessa. Näyttö suoritetaan joko toisena tai kolmantena opintovuonna.

Tavoite: Opiskelija osaa toimia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti työtehtävien ja kokoonpanojen mukaisesti. Opiskelija kehittää pääinstrumenttitaitojaan, esittää solistispainotteisen kokonaisuuden huomioiden elinikäisen oppimisen avaintaidot.

Toteutus: 2.-3.opintovuonna
Ammattiosaamisen näyttö.
Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Työprosessin suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omaa työtään
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omaa työtään ja tekee ohjeiden mukaan toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Tyylinmukainen musiikkiohjelmiston harjoittelu ja toteuttaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa ohjeiden mukaan tyylinmukaisen musiikkiohjelmiston
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa tyylinmukaisen musiikkiohjelmiston
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa tyylinmukaisen musiikkiohjelmiston sekä työskentelee suunnitelmallisesti ja muokkaa jo valmistamaansa ohjelmistoa esiintymistilanteisiin sopivaksi, toimien tarvittaessa itsenäisesti
Musiikillisen ilmaisun yleisimpien merkitsemistapojen tulkitseminen	

Tyydyttävä T1	• tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja ohjeita noudattaen
Hyvä H2	• tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja
Kiitettävä K3	• tulkitsee musiikillisen ilmaisun merkitsemistapoja
Työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukainen esiintyminen	
Tyydyttävä T1	• toteuttaa esityksen etukäteen sovitun mukaisesti
Hyvä H2	• esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Kiitettävä K3	• esiintyy laadukkaasti ja ammattitaitoisesti työtehtävien ja kokoonpanojen mukaisella tavalla
Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	• arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin.
Hyvä H2	• arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.
Kiitettävä K3	• arvioi ja kehittää omaa toimintaansa ottaen vastaan palautetta ja pyrkii työssään yhä parempaan laatuun.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Solistisen osuuden soittaminen tai laulaminen esiintymis- tai äänitystilanteessa ja oman instrumentin hallinta	
Tyydyttävä T1	• esittää solistisen kokonaisuuden tai osuuden ennalta harjoitetun mukaisesti • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin.
Hyvä H2	• esittää solistisen kokonaisuuden tai osuuden ennalta harjoitetun mukaisesti ottaen huomioon musiikin tyyllilajin, halliten instrumenttinsa esiintymis- tai äänitystilanteessa • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin työtehtävään soveltaen.
Kiitettävä K3	• esittää solistisen kokonaisuuden tai osuuden tyyllilajin mukaisesti lyhyelläkin valmistautumisajalla, halliten instrumenttinsa ja esitettävän ohjelmiston esiintymis- tai äänitystilanteessa sekä esittää tarvittaessa rakentavia kehittämissuhteita • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin joustavasti tilanteeseen soveltuvalla tavalla.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Työskentely nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta	
Tyydyttävä T1	• työskentelee nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta ohjeiden mukaan
Hyvä H2	• työskentelee nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta
Kiitettävä K3	• työskentelee sujuvasti ja ammattitaitoisesti nuottien ja muun esitysmateriaalin pohjalta
Kulttuurisen tiedon käyttäminen työskentelyssä	
Tyydyttävä T1	• työskentelee musiikin lajin mukaisesti ohjeiden mukaan
Hyvä H2	• työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti
Kiitettävä K3	• työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti ja tuo luontevasti esiin tyyllilajin ominaispiirteitä tai poikkeaa niistä perustellusti

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Ammattietiikka	
Tyydyttävä T1	• työskentelee sopimusten mukaan
Hyvä H2	• työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan
Kiitettävä K3	• työskentelee rakentavasti tehtyjen sopimusten mukaan ja etsii tarvittaessa tietoa tekijänoikeuksista ja kuluttajansuojalaista

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja toimii siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille noudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessä selviytyy työtehtävästä mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden noudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessä toimii työtehtävässä luontevasti mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja pyrkii toiminnallaan edistämään työturvallisuutta noudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessä toimii työtehtävässä luontevasti ja mahdollinen esiintymisjännitys on hallinnassa.

2.3.2 Musisoiminen yhdessä, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- harjoittelee uutta yhtye- tai orkesteriohjelmistoa sekä ylläpitää ja esittää ohjelmistoa vastaanottaen palautetta
- toteuttaa musiikin tyylikausien tai -lajien ominaispiirteitä
- soittaa tai laulaa nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta
- tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja
- esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
- tarvittaessa markkinoi osaamistaan ja suunnittelee työtehtävän toteutuksen tilaajan toiveiden mukaisesti.

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija on mukana yhteismusisointiproduktiossa, jossa hänen yhteismusisointi- ja vuorovaikutustaidot arvioidaan. Näyttö suoritetaan toisena opintovuonna.

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Työprosessin suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omaa työtään valitsee yhtyeelleen sävellettyä perusohjelmistoa erilaisiin esitystilanteisiin
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omaa työtään ja tekee ohjeiden mukaan toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman valitsee yhtyeensä taitoihin ja erilaisiin esitystilanteisiin sopivaa perusohjelmistoa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa suunnittelee yhtyeensä taitoihin ja erilaisiin esitystilanteisiin sopivia ehjiä ohjelmakokonaisuuksia
Tyylinmukainen musiikkiohjelmiston harjoittelu ja toteuttaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa tyylinmukaisen musiikkiohjelmiston ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa tyylinmukaisen musiikkiohjelmiston ja neuvottelee toteutuksesta työryhmän jäsenten kanssa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> harjoittelee ja toteuttaa tyylinmukaisen musiikkiohjelmiston yhteisyydessä muiden kanssa sekä työskentelee suunnitelmallisesti ja muokkaa jo valmistamaansa ohjelmistoa esiintymistilanteisiin sopivaksi
Työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukainen esiintyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa esityksen etukäteen sovitun mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi ja kehittää omaa toimintaansa saavuttaakseen parhaan mahdollisen laadun, ottaen vastaan myös kehittämisohjeita.

Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää omaa toimintaansa saavuttaakseen parhaan mahdollisen laadun, ottaen vastaan myös kehittämisehdotuksia.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Harjoittelumenetelmien hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • soittaa/laulaa uutta ohjelmistoa ohjatusti • valmistaa ohjelmiston kohtalaiseen esityskuntoon sovitussa aikataulussa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • soittaa/laulaa uutta ohjelmistoa kohtuullisella valmistautumisajalla • valmistaa ohjelmiston esityskuntoon sovitussa aikataulussa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • soittaa/laulaa ja tarvittaessa harjoituttaa ja/tai muokkaa ohjelmistoa lyhyelläkin valmistautumisajalla • valmistaa ohjelmiston varmaan esityskuntoon sovitussa aikataulussa
Oman osuuden soittaminen/laulaminen esiintymis- tai äänitystilanteessa ja oman instrumentin hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • valmistelee esitystilanteen oman instrumenttinsa kannalta • esittää osuutensa yhtyeen jäsenenä ennalta harjoitetun mukaisesti siten, että rytmin, dynamiikan ja harmonian käsittely on korrektaa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • selviytyy itselleen tutun kokoonpanon tavanomaisen esitystilanteen vaatimista järjestelyistä • esittää osuutensa ennalta harjoitetun mukaisesti ottaen huomioon musiikin tyylilajin, halliten instrumenttinsa esiintymis- tai äänitystilanteessa • esittää sävellykset suurimmalta osaltaan hallitusti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • selviytyy erilaisten esitystilanteiden vaatimista järjestelytehtävistä ja ottaa huomioon tilanteen akustiset, äänentoistolliset ja esitykselliset vaatimukset • esittää osuutensa tyylilajin mukaisesti lyhyelläkin valmistautumisajalla, halliten instrumenttinsa ja esitettävän ohjelmiston esiintymis- tai äänitystilanteessa sekä esittää tarvittaessa rakentavia kehittämisehdotuksia • ottaa tarvittaessa määrätietoisesti vastuuta musiikillisesta kokonaisuudesta • esittää teokset varmasti, hallitusti ja sujuvasti
Esiintyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • esiintyy yhtyeen jäsenenä asianmukaisesti ja reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • esiintyy yhtyeen jäsenenä luontevasti ja reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin työtehtävään soveltaen.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • esiintyy luontevasti ja varmasti muut yhtyeen jäsenet ja yleisön huomioon ottaen.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Musiikillisen ilmaisun yleisimpien merkitsemistapojen tulkitseminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja ohjeita noudattaen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja ja kysyy tarvittaessa neuvoa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • tulkitsee sujuvasti musiikillisen ilmaisun merkitsemistapoja

Työskentely nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee nuottien tai muun esitysmateriaalin pohjalta
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee sujuvasti ja ammattitaitoisesti nuottien ja muun esitysmateriaalin pohjalta
Kulttuurisen tiedon käyttäminen työskentelyssä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin mukaisesti noudattaen saamia ohjeita.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti ja tuo luontevasti esiin tyyllilajin ominaispiirteitä.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja toimii siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille noudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessä selviytyy työtehtävästä mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden noudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessä toimii työtehtävässä luontevasti mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja pyrkii toiminnallaan edistämään työturvallisuutta noudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessä toimii työtehtävässä luontevasti ja mahdollinen esiintymisjännitys on hallinnassa.

2.3.3 Säveltäminen, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- säveltää ohjelmistoa esitettäväksi itselleen ja/tai muille vastaanottaen palautetta
 - hyödyntää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa
 - käyttää musiikin tyylien ja tyyllilajien tuntemusta säveltämisessä
 - käyttää soitinten ja soitinryhmien tuntemusta ohjelmiston säveltämisessä
 - käyttää hyväkseen musiikin tietotekniikkaa ja musiikkiohjelmistoa, esim. notaatio-ohjelmaa
- työskentelee suunnitelmallisesti ja tarvittaessa markkinoin osaamistaan.

Tutkinnon osan osa-alueet

Kontrapunkti	3 osp
Sävellys	7 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija säveltää musiikkia yksittäistä esiintymistä, produktiota tai muuta tilaisuutta varten. Opiskelija valmistaa materiaalin jollain nuotinkirjoitusohjelmalla. Opiskelija esittelee suullisesti arvioitavan materiaalin. Näyttö suoritetaan joko toisena tai kolmantena opintovuonna osa-alue Sävellys yhteydessä.

Muu arviointi

Kontrapunktiin työnäytteet arvioidaan.

Kontrapunkti, 3 osp

Tavoite: Opiskelija tuntee modaalisen ja tonaalisen polyfonian periaatteet ja osaa soveltaa niitä musiikkia kirjoittaessaan.

Toteutus: 2.-3.opintovuonna

Harjoitustyöt arvioidaan.

Arvosteluasteikko 1-3

Sävellys, 7 osp

Tavoite: Opiskelija tuntee sävellystekniikoiden perusteita ja osaa hyödyntää niitä kirjoittaessaan pienimuotoisia sävellyksiä pienille kokoonpanoille.

Toteutus: 2.-3.opintovuonna
Ammattiosaamisen näyttö
Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Sävellystyön tai -projektin suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa sävellystyötään muusikon, muusikkojen tai tilaajan tarpeet huomioon ottaen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa sävellystyötään ja tekee ohjeiden mukaan toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman muusikon, muusikkojen tai tilaajan tarpeet huomioon ottaen ja neuvottelee työtehtävästä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee omaa sävellystyötään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman muusikon, muusikkojen tai tilaajan tarpeet huomioon ottaen, neuvottelee itsenäisesti työtehtävästä sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Sävellystyön valmistus	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">säveltää tavoitteen mukaisen teoksen vastaanottaen palautettatyöskentelee asetettujen esteettisten tavoitteiden saavuttamiseksi, noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja sekä neuvottelee niiden poikkeamista
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">säveltää tasapainoisen, laadukkaan ja tavoitteen mukaisen teoksen sekä ottaa vastaan palautettatyöskentelee asetettujen esteettisten tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">säveltää persoonallisen ja tasapainoisen teoksen, jossa on riittävästi mielenkiintoa ylläpitävää vaihtelua ja vastakohtia, sekä ottaa vastaan palautettatyöskentelee suunnitelmallisesti asetettujen esteettisten tavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja
Itsearviointi ja markkinointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiinmarkkinoi osaamisalueitaan.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisestimarkkinoi omia osaamisalueitaan sekä korostaa tehtävän kannalta olennaista osaamista.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">arvioi ja kehittää ohjattuna omaa toimintaansa asetettujen laatuavoitteiden saavuttamiseksimarkkinoi omia osaamisalueitaan sekä korostaa tehtävän kannalta olennaista osaamista mahdollisimman laadukkaan lopputuloksen saavuttamiseksi.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Musiikin luku- ja kirjoitustaidon hyödyntäminen ohjelmiston säveltämisessä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">hyödyntää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ohjelmiston säveltämisessä saamiensa ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">hyödyntää musiikin luku- ja kirjoitustaitoa ohjelmiston säveltämisessä ja toteuttamisessa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">hyödyntää monipuolisesti ja tarvittaessa itsenäisesti musiikin luku- ja kirjoitustaitoa säveltämisessä ja toteuttamisessa ja ottaa vastaan palautetta

Tietotekniikan käyttö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää ohjatusti tietotekniikkaa toteuttamisessa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tietotekniikkaa toteuttamisessa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää toteuttamisessa tietotekniikkaa tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti taiteellisten päämäärien saavuttamiseksi.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Kulttuurisen tiedon käyttäminen suunnittelussa, valmistamisessa ja toteuttamisessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii musiikkialan kulttuurista tietoa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii musiikkialan kulttuurista tietoa ja ottaa huomioon kohderyhmän
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • soveltaa hankkimaansa musiikkialan kulttuurista tietoa luovasti ja ottaa huomioon kohderyhmän
Musiikin tyyli- ja soitinryhmien tuntemus	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää sävellystyössä hyväkseen tietoa eri aikakausien musiikista ja niiden tyyli- ja soitinryhmistä
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien musiikkia sekä niiden rakenteita tai tyyli- ja soitinryhmiä ja käyttää tarvittaessa tietoaan sävellystyössä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja ajoittaa sujuvasti eri aikakausien musiikkia sekä niiden rakenteita ja tyyli- ja soitinryhmiä ja käyttää tarvittaessa tietoaan sävellystyössä
Esitysympäristöihin liittyvä tieto	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa työprosessissa huomioon esitysympäristön vaatimuksia.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa työprosessissa huomioon esitysympäristön vaatimukset.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa työprosessissa huomioon esitysympäristöön liittyvät asiat ja käyttää tietoaan hyväksi neuvotellessaan toteutettavasta ohjelmistosta.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Vuorovaikutus ja yhteistyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan yhdessä eri alojen ammattilaisten kanssa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden tai eri kulttuuritaustaa edustavien kanssa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden tai eri kulttuuritaustaa edustavien kanssa
Ammattietiikka	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ottaen huomioon tekijänoikeudet.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ottaen huomioon tekijänoikeudet ja etsii tarvittaessa lisätietoa laeista ja asetuksista.

2.3.4 Sovittaminen ja soitintaminen 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- sovitaa tai soitintaa ohjelmistoa esiintymistilanteisiin sopivaksi vastaanottaen palautetta
 - lukee ja kirjoittaa musiikkia
 - käyttää musiikin tyylien ja tyyllilajien tuntemusta ohjelmiston sovittamisessa ja/tai soitintamisessa
 - käyttää soitinten ja soitinryhmien tuntemusta ohjelmiston sovittamisessa ja/tai soitintamisessa
 - käyttää musiikin tietotekniikkaa ja musiikkiohjelmistoa, esim. notaatio-ohjelmaa
- työskentelee suunnitelmallisesti ja markkinoi osaamistaan.

Tutkinnon osan osa-alueet

Sovitus 5 osp

Soitinnus 5 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija sovitaa ja/tai soitintaa musiikkia yksittäistä esiintymistä, produktiota tai muuta tilaisuutta varten. Opiskelija valmistaa materiaalin jollain nuotinkirjoitusohjelmalla. Opiskelija esittelee suullisesti arvioitavan materiaalin.

Näyttö suoritetaan joko toisena tai kolmantena opintovuonna osa-alueen Sovitus/Soitinnus yhteydessä.

Muu arviointi

Satsiopin työnäytteet arvioidaan

Sovitus, 5 osp

Tavoite: Opiskelija tuntee sovittamisen periaatteita ja käytäntöjä ja osaa soveltaa niitä musiikkia kirjoittaessaan.

Toteutus: 2.-3.opintovuonna

Ammattiosaamisen näyttö.

Arvosteluasteikko 1-3

Soitinnus, 5 osp

Tavoite: Opiskelija tuntee soitintamisen periaatteita ja käytäntöjä ja osaa soveltaa niitä musiikkia kirjoittaessaan.

Toteutus: 2.-3.opintovuonna

Ammattiosaamisen näyttö.

Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Sovittamistyön ja/ tai soitintamistyön tai -projektin suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee ohjeiden mukaisesti omaa sovittamis- tai soitintamistyötään muusikon, muusikkojen tai tilaajan tarpeet huomioon ottaen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee omaa sovittamis- tai soitintamistyötään ja tekee ohjeiden mukaisesti toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman muusikon, muusikkojen tai tilaajan tarpeet huomioon ottaen ja neuvottelee työtehtävästä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">• suunnittelee omaa sovittamis- tai soitintamistyötään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman muusikon, muusikkojen ja/tai tilaajan tarpeet huomioon ottaen, neuvottelee itsenäisesti työtehtävästä sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Sovittamis- ja/ tai soitintamistyön valmistus	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa tavoitteen mukaisen sovittamis- tai soitintamistyön vastaanottaen palautetta• työskentelee asetettujen esteettisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja sekä neuvottelee niiden poikkeamisista
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa tavoitteen mukaisen toimivan sovittamis- tai soitintamistyön vastaanottaen palautetta• työskentelee asetettujen esteettisten tavoitteiden mukaisesti ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">• valmistaa tavoitteen mukaisen, toimivan, tasapainoisen ja persoonallisen sovittamis- tai soitintamistyön sekä työskentelee suunnitelmallisesti vastaanottaen palautetta• työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti asetettujen esteettisten tavoitteiden mukaisesti ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja

Itsearviointi ja markkinointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin • markkinoi osaamisalueitaan.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti • markkinoi omia osaamisalueitaan sekä korostaa tehtävän kannalta olennaista osaamista.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää ohjattuna omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi • markkinoi omia osaamisalueitaan sekä korostaa tehtävän kannalta olennaista osaamista mahdollisimman laadukkaan lopputuloksen saavuttamiseksi.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

Musiikin lukeminen ja kirjoittaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • lukee ja kirjoittaa musiikkia ohjelmiston sovittamis- tai soitintamistyössä
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • lukee ja kirjoittaa musiikkia monipuolisesti ohjelmiston sovittamis- tai soitintamistyössä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • lukee ja kirjoittaa musiikkia monipuolisesti sovittamis- tai soitintamistyössä ja ottaa vastaan palautetta
Tietotekniikan käyttö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tietotekniikkaa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tietotekniikkaa tarkoituksenmukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tietotekniikkaa tarkoituksenmukaisesti ja monipuolisesti taiteellisten päämäärien saavuttamiseksi.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Musiikin tyylilajeihin sekä soittimiin liittyvän tiedon käyttäminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää sovittamis- tai soitintamistyössä tietoa eri aikakausien musiikista ja niiden tyylipiirteistä
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien musiikkia sekä niiden rakenteita tai tyylipiirteitä ja käyttää tietoaan sovittamis- tai soitintamistyössä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • tunnistaa ja ajoittaa sujuvasti eri aikakausien musiikkia sekä niiden rakenteita ja tyylipiirteitä ja käyttää tarvittaessa tietoaan sovittamis- tai soitintamistyössä
Kulttuurisen tiedon käyttäminen suunnittelussa, valmistamisessa ja toteuttamisessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää musiikkialan kulttuurista tietoa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää musiikkialan kulttuurista ja kohderyhmästä hankkimaansa tietoa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää musiikkialan kulttuurista ja kohderyhmästä hankkimaansa tietoa monipuolisesti
Esitysympäristöihin liittyvän tiedon käyttäminen työprosessissa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää ohjattuna esitysympäristön vaatimuksiin liittyvää tietoa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää esitysympäristön vaatimuksiin liittyvää tietoa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää esitysympäristön vaatimuksiin liittyvää tietoa monipuolisesti ja hyödyntää tietoaan neuvotellessaan toteutettavasta ohjelmistosta.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Oppiminen ja ongelmanratkaisu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita ja tekee valintoja
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä erilaisissa tilanteissa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan yhdessä eri alojen ammattilaisten kanssatoimii ohjattuna eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssatoimii eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssatoimii ja tekee ammattityötä eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Ammattietiikka	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">työskentelee ottaen huomioon tekijänoikeuksia koskevat sopimukset.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ja ottaa huomioon tekijänoikeudet.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ottaen huomioon tekijänoikeudet ja etsii tarvittaessa lisätietoa laeista ja asetuksista.

2.3.5 Yhtyeen tai kuoron johtaminen 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- lukee ja analysoi partituuria ja tekstejä
- soittaa partituuria tarvittaessa
- soveltaa musiikin tyylien, tyyllilajien ja kokoonpanojen tuntemusta harjoittamisessa ja johtamisessa
- soveltaa soitinten, soitinryhmien tai äänenmuodostuksen tuntemusta harjoittamisessa ja johtamisessa
- johtaa yhtyettä tai kuoroa harjoituksissa ja esiintymisissä
- toimii vuorovaikutuksessa yhtyeen tai kuoron kanssa
- soittaa tai laulaa itse yhtyeessä tai kuorossa
- työskentelee suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.

Tutkinnon osan osa-alueet

Kuoronjohto 1	3 osp
Kuoronjohto 2	3 osp
Harjoituskuoro	4 osp

tai

Orkesterinjohto 1	3 osp
Orkesterinjohto 2	3 osp
Harjoitusorkesteri	4 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Kuoronjohto

Näyttö koostuu kahdesta osiosta:

- Henkilökohtainen osuus : Äänenantotehtävä ja etukäteen valmistettavan kuoroteoksen soittaminen pianolla.
- Kuoro-osuus: Kahden kurssiohjelmistoon kuuluvan teoksen johtaminen harjoituskuoron kanssa. Opiskelija valitsee toisen, lautakunta toisen. Lisäksi harjoitusnäyte.

Orkesterinjohto

Opiskelija johtaa yhtyettä tai orkesteria, kaksi erityylistä teosta kurssiohjelmistosta. Lisäksi harjoitusnäyte.

Näyttö suoritetaan toisena tai kolmantena opintovuonna harjoituskuoron tai harjoitusorkesterin yhteydessä.

Muu arviointi

Muuta arviointia ei ole.

Kuoronjohto 1, 3 osp

Tavoite: Opiskelija hahmottaa kuoronjohtajan perustaidot ja osaa peruslyöntikaavat. Osaa kuoron harjoittamisen perusteet ja kykenee pitämään äänenavauksen. Osaa kuoropartituurin soiton perusteet.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Kuoronjohto 2, 3 osp

Tavoite: Opiskelija ymmärtää lyöntitekniikan vaikutuksen kuoroinstrumentin sointiin. Osaa soveltaa äänenmuodostuksen tuntemusta harjoittamisessa ja johtamisessa sekä hallitsee äänenannon. Osaa lukea ja analysoida partituuria ja tekstejä. Toimii vuorovaikutuksessa kuoron kanssa. Oppii työskentelemään suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Harjoituskuoro, 4 osp

Tavoite: Opiskelija kehittää omaa laulutekniikkaansa osana kuoroa ja osaa seurata kuoronjohtajan lyöntiä. Perehtyy kuorossa laulamalla kuoro-kirjallisuuteen ja kuorolaulun perusvaatimuksiin. Harjoittaa ja johtaa harjoituskuoroa.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Orkesterinjohto 1, 3 osp

Tavoite: Opiskelija hahmottaa kapellimestarin perustaidot ja hallitsee johtamistekniikan perusteet. Tuntee klaavit ja viritukset. Tutustuu kapellimestarin työnkuvaan orkesterin harjoittajana ja johtajana.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Orkesterinjohto 2, 3 osp

Tavoite: Opiskelija ymmärtää johtamistekniikan ja orkesterin soinnin välisiä yhteyksiä. Hallitsee partituurinluvun ja analyysin perusteet. Osaa soveltaa soitinten ja soitinryhmien tuntemusta harjoittamisessa ja johtamisessa. Toimii vuorovaikutuksessa orkesterin kanssa ja osaa toimia suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Harjoitusorkesteri, 4 osp

Tavoite: Opiskelija perehtyy orkesterissa soittamalla orkesterisoiton perusvaatimuksiin ja orkesterikirjallisuuteen. Harjoittaa ja johtaa harjoitusorkesteria.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Valmistelutyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">lukee partituuria ja tekstiä harjoitusta varten ja laatii harjoitussuunnitelman ohjeiden mukaisesti

Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • lukee partituuria ja tekstiä harjoitusta varten ja laatii harjoitussuunnitelman kokoonpanon mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • lukee partituuria ja tekstiä harjoitusta varten, laatii harjoitussuunnitelman kokoonpanon mukaisesti ja kykenee muuttamaan suunnitelmaa joustavasti tilanteen niin vaatiessa
Harjoitusten toteuttaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa harjoituksen sovitun mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa harjoituksen sovitusti työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa harjoituksen vakuuttavasti ja laadukkaasti sekä työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Esiintyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa esiintymisen sovitun mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa esiintymisen sovitusti työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • toteuttaa esityksen vakuuttavasti ja laadukkaasti sekä työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi työskentelyään suhteessa tavoitteisiin ja muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti sekä luo laatutavoitteita.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Partituuri- ja tekstianalyysi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi partituuria ja tekstiä harjoitusten pohjaksi
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi partituuria ja tekstiä harjoituksen ja esityksen pohjaksi
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • analysoi partituuria ja tekstiä harjoituksen ja esityksen pohjaksi sekä luo tulkinnan analyysin perusteella
Yhtyeen tai kuoron harjoittaminen ja johtaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • harjoittaa ja johtaa annettujen ohjeiden mukaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • harjoittaa ja johtaa täsmällisesti ja luotettavasti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • harjoittaa ja johtaa täsmällisesti, luotettavasti ja laadukkaasti musiikkia tulkiten
Partituurin soittaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • soittaa tarvittaessa osia partituurista.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • soittaa tarvittaessa partituuria hyvällä rytmillä.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • soittaa tarvittaessa partituuria esitystempolla partituurin tulkinnallisia ohjeita noudattaen.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Musiikin tyylien, tyyllilajien ja kokoonpanojen tuntemus harjoittamisessa ja johtamisessa

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• käyttää hankkimaansa tietoa toteuttamisessa ohjeiden mukaan ja ottaa huomioon mm. aikakauden, kokoonpanon, fraseerauksen ja tulkinnan toteuttamisen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">• käyttää hankkimaansa tietoa mm. aikakauden, kokoonpanon, fraseerauksen ja tulkinnan toteuttamisessa sekä ohjattuna suunnittelussa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">• käyttää hankkimaansa tietoa mm. aikakauden, kokoonpanon, fraseerauksen ja tulkinnan toteuttamisessa ja suunnittelussa sekä hankkii tarvittaessa itsenäisesti lisää tietoa

Soitinten, soitinryhmien tai äänenmuodostuksen tuntemus harjoittamisessa ja johtamisessa

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• käyttää hankkimaansa tietoa toteuttamisessa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">• käyttää hankkimaansa tietoa toteuttamisessa ja ohjattuna suunnittelussa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">• käyttää hankkimaansa tietoa toteuttamisessa ja suunnittelussa sekä hankkii itsenäisesti lisää tietoa.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja toimii työtehtävässä siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille• selviytyy työtehtävästä mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja toimii työtehtävässä siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muille• toimii työtehtävässä luontevasti mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">• noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden• toimii työtehtävässä luontevasti ja mahdollinen esiintymisjännitys on hallinnassa.

2.3.6 Produktiotyö, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- osallistuu produktion suunnitteluun
- osallistuu produktion valmistamiseen
- toimii produktion esitystilanteessa tai muussa produktiotilanteessa ammattialansa mukaisessa työtehtävässä
- hoitaa produktion liittyviä tuotantotehtäviä.

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija toimii muusikkona produktion konsertti-, äänitys- tai esitystilanteessa.

Näyttö suoritetaan toisena tai kolmantena opintovuonna produktion yhteydessä.

Muu arviointi

Ne arvioinnin kohteet, joita ei voida arvioida näytön yhteydessä, arvioidaan haastattelujen, tehtävien ja/tai muiden menetelmien avulla.

1. Työprosessin hallinta	
Produktion suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu produktion suunnitteluun ja hoitaa siihen liittyviä yksittäisiä tehtäviä ja noudattaa sovittuja aikatauluja
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> tuo esille omia näkemyksiään, tekee ehdotuksia ja vastaa jonkin osa-alueen suunnittelusta yhteistyössä muiden kanssa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> hahmottaa produktion kokonaisuutena ja vastaa itsenäisesti jonkin osa-alueen suunnittelusta
Produktion valmistaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hoitaa yksittäisiä produktion valmistamiseen liittyviä tehtäviä saamiensa ohjeiden mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> hoitaa sovittuja produktion valmistamiseen liittyviä tehtäviä oma-aloitteisesti ja annettuja aikatauluja noudattaen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> vastaa laaditun suunnitelman mukaisesti jonkin osa-alueen valmistelusta ja ymmärtää oman vastuualueensa merkityksen kokonaisuuden osana
Produktion esitystilanteessa tai muussa produktitehtävässä toimiminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> suorittaa saamiensa ohjeiden mukaisesti oman osuutensa produktion esitystilanteessa tai muussa produktitehtävässä
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> seuraa aktiivisesti esitys- tai muuta produktiotyön tilannetta ja sopeuttaa toimintansa sen mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> toimii varmasti ja joustavasti produktion esitystilanteen tai muun produktitehtävän vaatimusten mukaisesti
Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi toimintaansa sovittujen työtehtävien suorittamisessa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> ottaa itsearvioinnissaan huomioon asetetut tavoitteet.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi omia vahvuuksiaan ja tuo esiin ajatuksiaan oman toimintansa kehittämiseksi.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Produktion kokonaisuuden tai esitettävän ohjelman tuntemus	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> tuntee oman osuutensa produktion kokonaisuudesta tai esitettävästä ohjelmasta siten, että kykenee suoriutumaan omasta tehtävästään saamiensa ohjeiden mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> tuntee produktion kokonaisuuden tai esitettävän ohjelman siten, että kykenee vastaamaan omasta työtehtävästään
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> tuntee produktion kokonaisuuden tai esitettävän ohjelman siten, että pystyy seuraamaan myös muiden osuuksia ja työskentelemään ennakoivasti
Esityksen vaatima tekninen ja taiteellinen osaaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> selviytyy esityksen teknisistä ja taiteellisista vaatimuksista ennalta harjoitellun mukaisesti.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> selviytyy esityksen teknisistä ja taiteellisista vaatimuksista pääosin varmasti ja sujuvasti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> selviytyy esityksen teknisistä ja taiteellisista vaatimuksista varmasti, hallitusti ja sujuvasti, esityksestä välittyy persoonallinen näkemys.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Kulttuuri- ja taidealan tuntemus	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> tuntee kulttuuri- ja taidealan toimintaa siten, että osaa hankkia työtehtävässään tarvitsemaansa tietoa ohjeiden mukaan.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> tuntee kulttuuri- ja taidealan toimintaa siten, että pystyy itsenäisesti hankkimaan ja valitsemaan tarvitsemaansa tietoa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> tuntee kulttuuri- ja taidealan toimintaa siten, että pystyy soveltamaan tarvitsemaansa tietoa työtehtävässään.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Terveys, turvallisuus ja työkyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> käyttää tarvittaessa kuulonsuojaimia ja osaa kysyä työturvallisuuteen liittyviä ohjeita.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomiohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.

2.3.7 Huippuosaajana toimiminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija osaa

- työskennellä alan huippuosaamista vaativissa tehtävissä
- hallita alan työt ja työtehtäväkokonaisuudet sekä laajan materiaalivalikoiman
- huomioida huipputuotannon, -tuotteen tai -palvelun laatuvaatimukset
- ratkoa ongelmia ja sopeutua muutoksiin
- varmistaa työturvallisuusmääräyksien ja -ohjeiden toteutumisen
- kommunikoida asiakkaan kanssa äidinkielellään ja vähintään yhdellä itselleen vieraalla kielellä
- arvioida ja uudistaa omaa osaamistaan
- mitoittaa omat henkiset voimavaransa työtehtävän mukaan
- kehittää työtä ja työympäristöä
- toimia alan verkostoissa
- osallistua työyhteisön kehittämiseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija toimii solistina vaativassa konsertti- tai esitystilanteessa, esimerkiksi osallistuminen kansallisiin tai kansainvälisiin musiikkikilpailuihin.

Näyttö suoritetaan toisena tai kolmantena opintovuonna.

Muu arviointi

Ne arvioinnin kohteet, joita ei voida arvioida näytön yhteydessä, arvioidaan haastattelujen, tehtävien ja/tai muiden menetelmien avulla.

1. Työprosessin hallinta	
Työn suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä ja aikataulun realistiseksi ja toteuttamiskelpoiseksi huomioiden korkeat laatuvaatimukset
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä ja aikataulun realistiseksi ja toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> asettaa tavoitteensa ja suunnittelee oman työnsä itsenäisesti ja aikataulun realistiseksi ja vaiheiltaan toteuttamiskelpoiseksi muuttuvissa olosuhteissa huomioiden korkeat laatuvaatimukset ja kykenee tarvittaessa muuttamaan suunnitelmaa
Työn arviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi realistisesti työnsä onnistumista ja omaa osaamistaan sekä perustelee arviotaan ja määrittelee kehittämistarpeitaan
Toimiminen työssä ja työyhteisössä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toimii työssään työyhteisön työhyvinvointia edistävasti sekä kehittää työympäristöään yhdessä muiden kanssa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> pyrkii aktiivisesti edistämään työyhteisön työhyvinvointia sekä kehittämään työympäristöään yhdessä muiden kanssa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> osallistuu työyhteisön työhyvinvoinnin kehittämiseen sekä tukee yhdessä muiden kanssa työympäristön kehittymistä huippuosaamisen vaatimalle tasolle.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Työtehtävään ja työympäristöön soveltuvan työmenetelmän ja työvälineiden sekä materiaalin valinta ja käyttö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> käyttää omatoimisesti työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja työskentelee huolellisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> valitsee omatoimisesti työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit sekä käyttää niitä muuttuvissa tilanteissa työskentelee huolellisesti ja rauhallisesti sekä luovasti ja innovatiivisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> valitsee rohkeasti uusiakin työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja sekä käyttää niitä sujuvasti muuttuvissa tilanteissa työskentelee järjestelmällisesti, tarkasti ja varmasti sekä luovasti ja innovatiivisesti
Laadukas ja kestävä kehityksen mukainen toiminta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toimii yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti kehittää osaamistaan ja työtapojaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> toimii aktiivisesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja havaitsee kehittämiskohteita kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> toimii sitoutuneesti yrityksen tai organisaation laatu- ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisesti sekä kehittää toimintamalleja näiden tavoitteiden aikaansaamiseksi kehittää aktiivisesti osaamistaan ja työtapojaan haastavien työtehtävien tasolle

Kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • toimii aika- ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioiden kustannustehokkaasti ja tuloksellisesti • havaitsee poikkeamia • toimii työssään edistäen pysyviä asiakassuhteita • sopeutuu muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti huippuosaamista vaativissa työtehtävissä.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii oma-aloitteisesti aika ja muut käytettävissä olevat resurssit huomioiden kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävästi • neuvottelee ja etsii ratkaisuja poikkeamille • edistää aktiivisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita • sopeutuu nopeasti muutoksiin ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään kehittämällä huippuosaamista vaativissa työtehtävissä.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • työskentelee yrittäjämäisellä asenteella huomioiden ajan ja muut käytettävissä olevat resurssit kustannustehokkaasti ja yrityksen tai organisaation tuloksellisuutta edistävästi • korjaa toimintaa sovittujen ratkaisujen mukaan • edistää itsenäisesti toiminnan jatkuvuutta ja pysyviä asiakassuhteita • ennakoii muutoksia, jotta voi helpommin sopeutua niihin ja työskentelee pitkäjänteisesti työtään itsenäisesti kehittämällä huippuosaamista vaativissa työtehtävissä.

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Työssä tarvittavan tiedon hallinta ja soveltaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja käyttää työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti ja kysyy tarvittaessa neuvoa.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja soveltaa työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti ja pystyy ratkomaan ongelmatilanteita yhdessä muiden kanssa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja soveltaa itsenäisesti työssä tarvittavaa tietoa vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • laatii itselleen yksilöllisen kehityssuunnitelman omista lähtökohdistaan • selviytyy tavallisimmista ongelmatilanteista oppimateriaaleja ja ohjekirjoja hyödyntäen
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • laatii itselleen yksilöllisen kehityssuunnitelman omista lähtökohdistaan niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi • selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • uudistaa omaa osaamistaan yksilöllisen kehityssuunnitelman mukaisesti niin, että se tukee kasvua alan huippuammattilaiseksi • selviytyy itsenäisesti ongelmatilanteista ja pystyy perustelevaan valintansa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikoi asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä välttävästi vähintään yhdellä itselle vieraalla kielellä • toimii työryhmän aktiivisena jäsenenä ja sopeutuu työyhteisöön
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikoi asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä vähintään yhdellä itselle vieraalla kielellä • toimii työryhmän aktiivisena jäsenenä ja sopeutuu hyvin työyhteisöön
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • kommunikoi sujuvasti asiakkaiden kanssa ja työyhteisössä omalla kielellään sekä vähintään yhdellä itselle vieraalla kielellä • toimii työryhmän aktiivisena jäsenenä ja työyhteisön huippuammattilaisena osaamistaan muille välittäen
Ammattietiikka	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttäytyy työpaikan sääntöjen mukaisesti ja noudattaa työaikoja

	<ul style="list-style-type: none"> • toimii vastuullisesti ja noudattaa alan ammattieettisiä periaatteita
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttäytyy asiallisesti ja noudattaa työaikoja • toimii vastuullisesti ja oma-aloitteisesti alan ammattieettisten periaatteiden mukaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttäytyy hyvin ja noudattaa työaikoja • on ylpeä ammatistaan ja osaamisestaan, toimii vastuullisesti ja kehittää työtään alan ammattieettisten periaatteiden mukaan
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastuun oman toimintansa työturvallisuudesta ja noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita • työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan • ylläpitää omaa työhyvinvointiaan ja noudattaa terveellisiä elämäntapoja.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastuun oman toimintansa työturvallisuudesta ja havaitsee työhönsä liittyvät vaarat sekä noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita • työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa • ylläpitää aktiivisesti omaa työhyvinvointiaan ja edistää terveellisiä elämäntapoja.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • ottaa vastuun oman ja työtiimin toiminnan työturvallisuudesta, noudattaa työturvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita sekä havaitsee ilmoittaa havaitsemistaan työhönsä liittyvistä vaaroista • työskentelee ergonomisesti ja pitää työympäristönsä siistinä koko työprosessin ajan myös haasteellisissa työtilanteissa ja osallistuu työolosuhteiden kehittämiseen • ylläpitää aktiivisesti omaa työhyvinvointiaan, edistää terveellisiä elämäntapoja sekä kannustaa tähän myös muita työyhteisön jäseniä.

2.3.8 Vapaa säestys, 5-10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- harjoittelee ja esittää sekä osittain että kokonaan nuottikuvasta vapaata ohjelmistoa vastaanottaen palautetta
 - toteuttaa musiikin eri tyylien ominaispiirteitä
 - musisoi improvisoimalla
 - tulkitsee musiikillisen ilmaisun yleisimpiä merkitsemistapoja
 - esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti

Tutkinnon osan osa-alueet

Vapaa säestys 1 5 osp

Vapaa säestys 2 5 osp

Ammattiosaamisen näyttö

Vapaa säestys 1 5 osp

Opiskelija esittää tekemänsä, vapaata säestystä ja improvisointia sisältävän ohjelman.

Vapaa säestys 2 5 osp

Opiskelija esittää tekemänsä, vapaata säestystä, improvisointia ja yhteismusisointia sisältävän ohjelman yhdessä muiden kanssa.

Näyttö suoritetaan toisena tai kolmantena opintovuonna.

Muu arviointi

Muuta arviointia ei ole.

Vapaa säestys 1, 5 osp

Tavoite: Opiskelija perehtyy eri sävellajien kolmi- ja nelisointuihin sekä tyypillisiin sointukaavoihin ja säestyskuvioihin. Omaksuu tarvittavat taidot yksinkertaisen säestyksen soittamiseen. Tutustuu improvisoinnin perusteisiin ja pystyy musisoimaan ilman nuottikuvaa.

Toteutus: 1.- 3. opintovuonna

Aktiivinen osallistuminen opetukseen.

Ammattiosaamisen näyttö

Arvosteluasteikko 1-3

Vapaa säestys 2, 5 osp

Tavoite: Opiskelija laajentaa käytännön muusikon taitojaan ja tuntee erityylisten kappaleiden säestämisen pianolla. Kehittää improvisaatiotaitojaan. Toimii vuorovaikutuksessa ryhmän muiden muusikoiden kanssa.

Toteutus: 2. tai 3. opintovuonna

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukainen esiintyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa esityksen etukäteen sovitun mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy vakuuttavasti ja laadukkaasti työtehtävien ja kokoonpanojen mukaisesti

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	
Oman osuuden soittaminen esiintymis- ja/tai äänitystilanteessa ja oman instrumentin hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> valmistelee esitystilanteen oman instrumenttinsa kannalta esittää osuutensa yhtyeen jäsenenä ennalta harjoitetun mukaisesti siten, että rytmin, dynamiikan ja harmonian käsittely on korrektaa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> selviytyy itselleen tutun kokoonpanon tavanomaisen esitystilanteen vaatimista järjestelyistä esittää osuutensa ennalta harjoitetun mukaisesti ottaen huomioon musiikin tyylilajin, halliten instrumenttinsa esiintymis- tai äänitystilanteessa esittää sävellykset suurimmalta osaltaan hallitusti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> selviytyy erilaisten esitystilanteiden vaatimista järjestelytehtävistä ja ottaa huomioon tilanteen akustiset, äänentoistolliset ja esitykselliset vaatimukset esittää osuutensa tyylilajin mukaisesti lyhyelläkin valmistautumisajalla, halliten instrumenttinsa ja esitettävän ohjelmiston esiintymis- tai äänitys-tilanteessa sekä esittää tarvittaessa rakentavia kehittämissuhteita ottaa tarvittaessa määrätietoisesti vastuuta musiikillisesta kokonaisuudesta esittää teokset varmasti, hallitusti ja sujuvasti
Esiintyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy yhtyeen jäsenenä asianmukaisesti ja reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy yhtyeen jäsenenä luontevasti ja reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin työtehtävään soveltaen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy luontevasti ja varmasti muut yhtyeen jäsenet ja yleisön huomioon ottaen

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	
Kulttuurisen tiedon käyttäminen työskentelyssä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin mukaisesti noudattaen saamia ohjeita
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti ja tuo luontevasti esiin tyylilajin ominaispiirteitä

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomia-ohjeita ja toimii siten, että ei aiheuta vaaraa itselleen tai muillenoudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessäselviytyy työtehtävästä mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomia-ohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuudennoudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessätoimii työtehtävässä luontevasti mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">noudattaa työstä annettuja työturvallisuus-, kuulonsuojelu- ja ergonomia-ohjeita ja pyrkii toiminnallaan edistämään työturvallisuuttanoudattaa huolellisuutta kuulokkeita käytettäessätoimii työtehtävässä luontevasti ja mahdollinen esiintymisjännitys on hallinnassa

2.3.9 Sähkömusiikki, 5 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- hallitsee signaalireitityksen perusteet mikrofonista tietokoneen kautta äänentoistojärjestelmään
- perehtyy akustiseen, analogiseen ja digitaaliseen ääneen
- hyödyntää analogisia ja/tai digitaalisia signaaliprosessoreita solistisen instrumenttinsa tukena esitystilanteess

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija esiintyy konserttitilanteessa hyödyntäen sähkömusiikin työkaluja. Näyttö suoritetaan toisena tai kolmantena opintovuonna.

Muu arviointi

Harjoitustyöt

Sähkömusiikki, 5 osp

Tavoite: Opiskelija hahmottaa yksinkertaisen äänentoistojärjestelmän toiminnan ja signaalireitityksen. Hän perehtyy sähkömusiikin esittämiseen kokoonpanon jäsenenä improvisaatiota hyödyntäen.

Toteutus 2. tai 3. opintovuosi

Aktiivinen osallistuminen opetukseen (opettaja määrittää tarkemmin)

Harjoitustyöt

Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta	
Musiikkiesityksen ja sähkömusiikin laitteiston käytön suunnittelu	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee ohjatusti musiikkiesityksen ja sähkömusiikin laitteiston käytön
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee musiikkiesityksen huomioiden laitteiston suomat mahdollisuudet
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">suunnittelee itsenäisesti musiikkiesityksen huomioiden laitteiston mahdollisuudet ja rajoitteet
Itsearviointi	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">arvioi työskentelyään ja musiikkiesitystä suhteessa tavoitteisiin

Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi toimintaansa harjoitusprosessin aikana ja selviytyy uusista ja muuttuvista tilanteista oma-aloitteisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää omaa toimintaansa harjoitteluprosessin aikana hyödyntäen laitteistotekniikan mahdollisuuksia musiikillisten ideoiden toteuttamisessa

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

Oman solistisen instrumentin hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • esittää osuutensa harjoitusten mukaisesti • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • esittää osuutensa harjoitusten ja suunnitelmien mukaisesti ottaen huomioon musiikin tyyllilajin • reagoi yhtyeen jäsenten antamiin viitteisiin työtehtävään soveltaen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • esittää osuutensa tyyllilajin mukaisesti lyhyelläkin valmistautumisajalla ja reagoi improvisatorisesti muuttuviin tilanteisiin • reagoi yhtyeen jäsenten tai johtajan antamiin viitteisiin joustavasti soveltuvalla tavalla
Laitteiston hallinta sävellys- ja esitystilanteessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • suorittaa laitteiston hallintaan kuuluvia perustehtäviä ja ratkaisee teknisiä ongelmatilanteita siten, että työtehtävä saadaan suoritettua
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hyödyntää monipuolisesti laitteistoa, perustelee ratkaisujaan ja valintojaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • osoittaa luovuutta laitteiston hallinnassa taiteellisten päämäärien saavuttamiseksi
Signaalien hallinta äänentoistossa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • kytkee äänentoistojärjestelmän ohjeiden mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • kytkee äänentoistojärjestelmän
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • kytkee äänentoistojärjestelmän ja muuttaa reititystä projektin tarpeiden mukaan sekä suunnittelee äänentoistojärjestelmän signaalireitityksiä ja dokumentoi niitä
Työlinmukaisten työmenetelmien ja –välineiden käyttö musiikin valmistamisessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tarkistaa johtojen ja liittimien kunnan säännöllisesti sekä huolehtii laitteistojen säilytyksestä noudattaen asiantuntijan ohjeita
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • kunnostaa oma-aloitteisesti johtoja ja liittimiä ja tekee havaintoja laitteistojen huolto- ja hankintatarpeesta • ottaa tarvittaessa vastaan asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan, sekä hankkii ohjatusti tietoa laitteistotekniikasta
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • huolehtii koko studio- ja äänentoistolaitteiston kunnosta, päivittää tietokoneohjelmistoja ja tekee aloitteita laitteistojen hankkimisesta • hankkii tarvittaessa asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan, sekä hankkii itsenäisesti tietoa laitteistotekniikasta

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Kulttuurisen tiedon hyödyntäminen valmistamisessa ja toteuttamisessa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ohjattuna musiikkialan kulttuurista tietoa • käyttää ohjattuna kulttuurista tietoa musiikin muokkaamisessa ja toteuttamisessa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii musiikkialan kulttuurista tietoa ja ottaa ohjattuna huomioon kohderyhmän • käyttää ohjattuna hankkimaansa tietoa musiikin muokkaamisessa ja toteuttamisessa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii musiikkialan kulttuurista tietoa ja ottaa huomioon kohderyhmän • käyttää hankkimaansa tietoa musiikin muokkaamisessa ja toteuttamisessa

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Oppiminen ja ongelmanratkaisu

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita ohjeiden mukaisesti
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä ohjeiden mukaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee vastuullisesti perusteltuja ja päämäärää edistäviä valintoja ja päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">tekee vastuullaan olevat tehtävät sovitussa ajassa sekä kuuntelee annettuja ohjeita ja pystyy tarvittaessa muuttamaan työtapojaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">tekee vastuullaan olevat työt sovitussa ajassa ja huolellisesti sekä toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">toimii vastuullisesti ja yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työryhmän jäsenenä noudattaen sovittuja aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none">ymmärtää sähkötyöturvallisuuden ja kuulonsuojelun sekä työergonomian merkityksen ja osaa käyttää työssään tarvittavia laitteita turvallisesti.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none">ymmärtää sähkötyöturvallisuuden ja kuulonsuojelun sekä työergonomian perusasiat ja osaa käyttää työssään tarvittavia laitteita turvallisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none">ymmärtää sähkötyöturvallisuuden ja kuulonsuojelun sekä työergonomian perusasiat ja osaa käyttää työssään tarvittavia laitteita turvallisesti sekä tarvittaessa opastaa muita.

Kaikille valinnaisiin tutkinnon osiin voidaan henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan sisällyttää 10-15 osp laajuisia tutkinnon osia jostain toisesta ammatillisesta perustutkinnosta, 15 osp laajuinen tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta, 15 osp laajuinen tutkinnon osa ammattikorkeakouluopinnoista, 5-15 osp vapaasti valittavista tutkinnon osista sekä 15 osp yhteisistä tutkinnon osista.

2.3 VAPAASTI VALITTAVAT TUTKINNON OSAT, 10 osp

2.3.1 Yhteismusisointiproduktio, 10 osp

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset, osaamisen arviointi ja ammattitaidon osoittamistavat

Katso Valinnaisten tutkinnon osien kohta *Musisoiminen yhdessä*.

2.3.2 Sivuinstrumentilla musisoiminen, 10 osp

Ammattitaitovaatimukset

Opiskelija tai tutkinnon suorittaja

- harjoittelee uutta ohjelmistoa sivuinstrumentilla sekä ylläpitää ja esittää ohjelmistoa vastaanottaen palautetta
- osaa käyttää sivuinstrumentiaan työtehtävien edellyttämällä tavalla

Ammattiosaamisen näyttö

Opiskelija esittää opettajan kanssa sovitun ohjelman, joka kehittää opiskelijan muusikkoutta ja tukee työelämälähtöisyyttä.

Näyttö suoritetaan kolmantena opintovuonna.

Osaamisen arviointi

1. Työprosessin hallinta

Työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukainen esiintyminen

Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> toteuttaa esityksen etukäteen sovitun mukaisesti.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy työtehtävien ja kokoonpanojen vaatimusten mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> esiintyy vakuuttavasti ja laadukkaasti työtehtävien ja kokoonpanojen mukaisella tavalla.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta

Oman osuuden soittaminen/laulaminen esiintymis- ja/tai äänitustilanteessa ja oman sivuinstrumentin hallinta	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> esittää osuutensa ennalta harjoitetun mukaisesti toteuttaa harjoitellun ohjelmiston instrumentillaan esiintymis- ja/tai äänitustilanteessa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> esittää osuutensa ennalta harjoitetun mukaisesti ottaen huomioon musiikin tyylilajin hallitsee instrumenttinsa esiintymis- ja/tai äänitustilanteessa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> esittää osuutensa tyylilajin mukaisesti lyhyelläkin valmistautumisajalla ja esittää tarvittaessa rakentavia kehittämissuhteita hallitsee instrumenttinsa ja esitettävän ohjelmiston esiintymis- ja/tai äänitustilanteessa

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta

Kulttuurisen tiedon käyttäminen työskentelyssä	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin mukaisesti noudattaen saamia ohjeita.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> työskentelee musiikin lajin ja tyylin mukaisesti ja tuo luontevasti esiin tyylilajin ominaispiirteitä.

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot

Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> Selviytyy työtehtävästä mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> Toimii työtehtävässä luontevasti mahdollisesta esiintymisjännityksestä huolimatta.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> Toimii työtehtävässä luontevasti ja mahdollinen esiintymisjännitys on hallinnassa.

Vapaasti valittavat tutkinnon osat (10 osp) tukevat tutkinnon ammattitaitovaatimuksia ja osaamistavoitteita ja ne voivat koostua yhdestä tai useammasta tutkinnon osasta. Tutkinnon osat voivat olla ammatillisia tutkinnon osia oman tai jonkin muun koulutusalan ammatillisista perustutkinnoista, ammattitutkinnoista tai erikoisammattitutkinnoista. Tämä tutkinnon osa voi sisältää myös ammatillisen perustutkinnon yhteisiä tutkinnon osia tai niiden osien osa-alueita tai lukio-opintoja, jotka toteutetaan lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti.

2.5 YHTEISET TUTKINNON OSAT AMMATILLISESSA PERUSKOULUTUKSESSA 35 osp

Toteutetaan yhteistyössä Tampereen Yhteiskoulun lukion kanssa. Tarkat sisällöt sekä arvioinnin kohteet ja arviointikriteerit löytyvät tämän opetussuunnitelman liitteestä ”Yhteisten tutkinnon osien sisällöt ja arviointi”.

	Pakolliset	Valinnaiset
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, 11 osp	8 osp	3 osp
Äidinkieli	5	0-3
Toinen kotimainen kieli, ruotsi	1	0-3

Vieraat kielet	2	0-3
Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen, 9 osp	6 osp	3 osp
Matematiikka	3	0-3
Fysiikka ja Kemia	2	0-3
Tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen	1	0-3
Yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittava osaaminen, 8 osp	5 osp	3 osp
Yhteiskuntataidot	1	0-3
Työelämätaidot	1	0-3
Yrittäjäyys ja yritystoiminta	1	0-3
Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto	2	0-3
Sosiaalinen ja kulttuurinen osaaminen, 7 osp		7 osp
Kulttuurien tuntemus		0-3
Taide ja kulttuuri		0-3
Etiikka		0-3
Psykologia		0-3
Ympäristöosaaminen		0-3
	19 osp	16 osp

Tieto- ja viestintäteknikka sekä sen hyödyntäminen

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija

- osaa käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintäteknikan sovelluksia ja hyödyntää niiden käyttöön tarkoitettuja ohjeita ja oppaita
- osaa suojata verkkoidentiteettiään ja yksityisyyttään
- osaa toimia tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosuojaohjeiden ja -määräysten mukaisesti
- osaa tiedostojen eri säilytys- ja lähetysmuodot.

Tavoite: Opiskelija osaa käyttää yleisimpiä tieto- ja viestintäteknikan sovelluksia sekä osaa suojata verkkoidentiteettiään ja yksityisyyttään.

Toteutus: 1. opintovuonna Tieto- ja viestintäteknikka-osa-alueen yhteydessä opettajan kanssa sovitulla tavalla.
Aktiivinen osallistuminen opetukseen
Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

Tieto- ja viestintäteknikan sovellusten käyttäminen	
Tyydyttävä T1	• käyttää tarvitsemaansa sovelluksia mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	• käyttää sujuvasti tarvitsemaansa sovelluksia
Kiitettävä K3	• käyttää sovelluksia monipuolisesti eri tilanteiden ja tarpeiden mukaan

Ohjeiden ja oppaiden käyttäminen	
Tyydyttävä T1	• käyttää ohjeita ja oppaita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	• käyttää sujuvasti ohjeita ja oppaita

Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää sujuvasti ohjeita ja oppaita ja ratkaisee niiden avulla erilaisia ongelmia
---------------	--

Verkkoidentiteetin ja yksityisyyden suojaaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • luo ohjattuna verkkoidentiteetin sekä arvioi sen käyttöön liittyviä riskejä ja suojautumismenetelmiä • valitsee ohjattuna tilanteeseen sopivan verkkoyhteyden suojaustason • osaa valita turvallisen tavan maksuliikenteelle kotimaassa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • luo verkkoidentiteetin sekä arvioi sen käyttöön liittyviä riskejä ja suojautumismenetelmiä • valitsee tilanteeseen sopivan verkkoyhteyden suojaustason • osaa valita turvallisen tavan koti- ja ulkomaiselle maksuliikenteelle
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • luo verkkoidentiteetin, arvioi sen käyttöön liittyviä riskejä ja valitsee laitteisiin ja käyttötapoihin sopivat suojautumismenetelmät • valitsee erilaisiin tilanteisiin sopivan verkkoyhteyden suojaustason • osaa valita tilanteeseen sopivan turvallisen tavan koti- ja ulkomaiselle maksuliikenteelle

Ohjeiden ja määräysten noudattaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa toiminnassaan tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosuoaohjeita ja -määräyksiä, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • noudattaa verkkokäytön etikettiä
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa itsenäisesti tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosuoaohjeita ja -määräyksiä • noudattaa verkkokäytön etikettiä
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa itsenäisesti tekijänoikeus-, tietoturva- ja tietosuoaohjeita ja -määräyksiä, pitää tietojaan ajan tasalla ja ohjaa tarvittaessa muita • noudattaa verkkokäytön etikettiä

Tiedostojen säilyttäminen ja lähettäminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • osaa käyttää yleisimpiä tiedostojen säilytys- ja lähetysohjeita.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee tarkoituksenmukaiset tiedostojen säilytys- ja lähetysohjeet.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee tarkoituksenmukaiset tiedostojen säilytys- ja lähetysohjeet huomioiden tietoturvan.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa ei ole pakollista kurssia, joka vastaisi tavoitteiltaan *Tieto- ja viestintätekniikka ja sen hyödyntäminen*-osa-alueen pakollisia osaamistavoitteita.

Työelämätaidot

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija

- osaa hakea itselleen työpaikkaa
- osaa kuvata työsopimusjärjestelmää ja työsopimuksen keskeiset asiat
- osaa perehtyä työpaikan toimintaan ja työtehtäviin sekä huolehtia työturvallisuudesta
- osaa työskennellä työpaikassa ja kehittää osaamistaan.

Tavoite : Tutustutaan työpaikan hakemiseen, työsopimusjärjestelmään, työturvallisuuteen ja työpaikassa toimimiseen.

Toteutus: 1. opintovuonna Yrittäjyys-osa-alueen yhteydessä opettajan kanssa sovitulla tavalla.

Aktiivinen osallistuminen opetukseen

Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

Työpaikan hakeminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hakee työpaikkaa ja tekee työhakemuksen sekä CV:n tarviten jonkin verran ohjausta • toimii työhaastattelussa asiallisesti • pukeutuu toimialan ja työpaikan mukaisesti • tuo esille omaa osaamistaan
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hakee itsenäisesti työpaikkoja sekä laatii selkeän työhakemuksen ja CV:n • toimii työhaastattelussa kohteliaasti ja asiallisesti • ottaa pukeutumisessa huomioon työpaikan ja toimialan luonteen • tuo selkeästi esille omat vahvuutensa esitellessään osaamistaan
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • hakee aktiivisesti ja oma-aloitteisesti työpaikkoja tunnistuen omat vahvuutensa • laatii selkeän ja omaa osaamistaan kuvaavan työpaikkahakemuksen ja CV:n • toimii työhaastattelussa kohteliaasti ja asiallisesti • ottaa pukeutumisessa huomioon työpaikan ja toimialan erityispiirteet • perustelee omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan laaja-alaisesti

Median käyttäminen työnhaussa	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hakee työpaikkoja koskevia tietoja mediasta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • tutustuu työpaikkoihin mediatietoja hyödyntäen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää monipuolisesti mediaa työnhaussa hyödyntäen sosiaalisen median mahdollisuuksia

Työsopimusjärjestelmän, työsopimuksen ja työlainsäädännön sisällön tunteminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee keskeiset asiat alan työehdoista ja oman alansa työlainsäädännöstä • tuntee oman työsopimuksensa sisällön • ottaa toiminnassaan huomioon oikeutensa ja velvollisuutensa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee oman alan työehdot ja keskeisen työlainsäädännön • varmistaa, että oman työsopimuksen sisältö on sovitun mukainen • toimii työssään oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • tuntee hyvin oman alan työehdot ja keskeisen työlainsäädännön mahdollisuudet työtä kehitettäessä • varmistaa, että oman työsopimuksen sisältö on sovitun mukainen • toimii työssään oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti sekä perustelee vastuullisesti toimintaansa

Työpaikan toimintaan ja työhön perehtyminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • hakee tietoa työpaikan toiminnasta ja työtehtävistään • noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • hakee monipuolisesti tietoa työpaikan toiminnasta ja työtehtävistään • noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • hakee itsenäisesti monipuolisesta tietoa työpaikan toiminnasta ja työtehtävistään • soveltaa ja kehittää työstä annettuja turvallisuusohjeita

Työyhteisössä toimiminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja • huolehtii työssä vaaditusta suoja- ym. vaatuksestaan • työskentelee osana työryhmää ja erilaisten ihmisten kanssa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa annettuja työaikoja, sovittuja toimintatapoja ja toimii joustavasti erilaisissa

	<ul style="list-style-type: none"> työtilanteissa huolehtii työssä vaaditusta suoja- ym. vaatuksesta työskentelee luontevasti osana työyhteisöään erilaisten ihmisten ja ryhmien kanssa.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa annettuja työaikoja ja sovittuja toimintatapoja ja toimii joustavasti työyhteisön erilaisissa muuttuvissa tilanteissa huolehtii työssä vaaditusta suoja- ym. vaatuksesta työskentelee luontevasti osana työyhteisöään erilaisten ihmisten ja ryhmien kanssa ja esittää kehittämisideoita työyhteisön ja -ryhmän käyttöön.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa ei ole kurssia, joka vastaisi tavoitteiltaan *Työelämätaidot*-osa-alueen pakollisia osaamistavoitteita.

Yrittäjyys ja yritystoiminta

Pakolliset osaamistavoitteet, 1 osp

Opiskelija

- osaa arvioida ja tunnistaa oman osaamisensa ja omat vahvuutensa
- osaa ideoida omaa liikeideaa ja sen kehittämismahdollisuuksia
- osaa arvioida mahdollisuuksiaan ryhtyä yrittäjäksi
- osaa selvittää *omia ammatillisia* verkostojaan
- osaa tunnistaa kannattavan liiketoiminnan periaatteet
- osaa arvioida oman yrittäjyyden ja yritystoiminnan merkitystä omalle hyvinvoinnilleen ja Suomen kansantaloudelle.

Tavoite: Opiskelija tunnistaa oman osaamisensa, osaa selvittää muusikon ammatillisia verkostoja sekä arvioida yrittäjyyden ja liikeidean mahdollisuuksia.

Toteutus: 1. opintovuonna Yrittäjyys-osa-alueen yhteydessä opettajan kanssa sovitulla tavalla.

Aktiivinen osallistuminen opetukseen

Arvosteluasteikko 1-3

Osaamisen arviointi

Oman osaamisen arvioiminen ja tunnistaminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> arvioi osaamistaan ja selvittää vahvuuksiaan oman alansa toimintaan liittyen, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> arvioi monipuolisesti omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan oman alansa toimintaan liittyen
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> arvioi monipuolisesti ja perustellen omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan oman alansa toimintaan liittyen

Oman liikeidean ja sen kehittämismahdollisuuksien ideoiminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> selvittää ja ideoi yritystoimintaansa liittyviä mahdollisuuksia, yritysmuotoja, keskeisiä palveluja tai tuotteita, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> selvittää ja ideoi yritystoimintaansa liittyviä mahdollisuuksia, yritysmuotoja, keskeisiä palveluja tai tuotteita kehittää liikeideaa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> selvittää monipuolisesti ja itsenäisesti yritystoimintaansa liittyviä mahdollisuuksia, yritysmuotoja, keskeisiä palveluja tai tuotteita kehittää ja perustelee liikeidean

Yrittäjäksi ryhtymisen mahdollisuuksien arvioiminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> hankkii tietoa, millä toimenpiteillä ja tukipalveluilla oma yritys voidaan perustaa, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> selvittää monipuolisesti, mitä toimenpiteitä oman yrityksen perustamisessa tarvitaan ja mitä tukipalveluita on käytettävissä

Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää monipuolisesti ja perustellen, mitä toimenpiteitä oman yrityksen perustamisessa tarvitaan ja mitä tukipalveluita on käytettävissä
---------------	---

Omien ammatillisten verkostojen selvittäminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää oman alansa yhteistyökumppanit ja ammatilliset verkostot ja kuvaa yhteistyön mahdollisuuksia eri tahojen kanssa
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää kattavasti oman alansa yhteistyökumppanit ja ammatilliset verkostot ja arvioi yhteistyön mahdollisuuksia eri tahojen kanssa
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää monipuolisesti ja itsenäisesti oman alansa yhteistyökumppanit ja ammatilliset verkostot ja arvioi kriittisesti yhteistyön mahdollisuuksia eri tahojen kanssa

Liiketoiminnan periaatteiden selvittäminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää oman liikeidean pohjalta rahoituslähteet, tuotot ja kustannukset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää oman liikeidean pohjalta rahoituslähteet, tuotot ja kustannukset
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää kattavasti ja perustellen oman liikeidean pohjalta rahoituslähteet, tuotot ja kustannukset

Oman alan yritystoiminnan merkityksen selvittäminen	
Tyydyttävä T1	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää yritystoiminnan riskit ja merkityksen omaan elämäänsä sekä elinkeinoelämän kannalta, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta.
Hyvä H2	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää monipuolisesti yritystoiminnan riskit ja merkityksen omaan elämäänsä sekä elinkeinoelämän kannalta.
Kiitettävä K3	<ul style="list-style-type: none"> • selvittää yritystoiminnan riskit ja merkityksen omaan elämäänsä sekä • perustelee oman alan yritystoiminnan merkityksen elinkeinoelämässä ja ennakoii oman alan tulevia kehitysnäkymiä.

Lukion opetussuunnitelman perusteissa ei ole kursseja, joka vastaisi tavoitteiltaan *Yrittäjyys ja yritystoiminta*-osa-alueen pakollisia osaamistavoitteita.

2.6 TUTKINTOA YKSILÖLLISESTI LAAJENTAVAT TUTKINNON OSAT

Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelija voi yksilöllisesti sisällyttää perustutkintoonsa enemmän tutkinnon osia, jos se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten tai opiskelijan ammattitaidon syventämisen kannalta. Ne voivat olla ammatillisia tutkinnon osia tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvia tutkinnon osia.

Tampereen konservatorio 2016 - Opintojen eteneminen, muusikon osaamisala

		Opiskeluvuosi PK			YO	
		1.	2.	3.	1.	2.
Pakolliset tutkinnon osat, 10 osp						
Työtehtävän suunnittelu (10 osp)	Tieto- ja viestintätekniikka (5 osp)	X			X	
	Yrittäjyys (5 osp)			X		X
	NÄYTTÖ					
Musiikin osaamisalan, muusikko, pakolliset tutkinnon osat, 85 osp						
Musiikkiohjelmiston valmistaminen (30 osp)	Musiikin perusteet ja hahmottaminen (6 osp)	X			X	
	Musiikin historia (3 osp)	X			X	
	Musiikin kirjoittaminen1(5 osp)	X			X	
	Säveltapailu (3 osp)		X			X
	Musiikkianalyysi (4 osp)		X			X
	Musiikin kirjoittaminen 2 (6osp)		X			X
	Sivuinstrumentti (3 osp)	X			X	
NÄYTTÖ						
Muusikkona toimiminen (55 osp)	Pääinstrumenttiopinnot 1 (12 osp)	X			X	
	Pääinstrumenttiopinnot 2 (25 osp)		X	X		X
	Yhteismusisointi (15 osp)	X			X	
	Muusikon taidot (3 osp)	X	X		X	X
NÄYTTÖ						
Valinnaiset tutkinnon osat, 40 osp						
Solistina toimiminen (15 osp)	NÄYTTÖ			X		X
Musisoiminen yhdessä (15 osp)	NÄYTTÖ		X			X
Säveltäminen (10 osp)	Kontrapunkti (3 osp)			X		X
	Säveltäminen (7 osp)			X		X
	NÄYTTÖ					
Sovittaminen ja soitintaminen (10 osp)	Sovitus (5 osp)			X		X
	Soitinnus (5 osp)			X		X
	NÄYTTÖ					
Yhtyeen tai kuoron johtaminen (10 osp)	Kuoron/orkesterinjohto1 (3 osp)		X		X	
	Kuoron/orkesterinjohto2 (3 osp)			X		X
	Harjoituskuoro/orkesteri (4 osp)		X	X	X	X
NÄYTTÖ			X		X	
Produktiotyö (10 osp)	NÄYTTÖ			X		X
Huippuosaajana toimiminen (15 osp)	NÄYTTÖ			X		X
Vapaa säestys (5-10 osp)	Vapaa säestys 1 (5 osp)		X		X	
	NÄYTTÖ		X		X	X
	Vapaa säestys 2 (5 osp)			X		X
NÄYTTÖ			X		X	
Sähkömusiikki (5 osp)	Sähkömusiikki (5 osp)			X		X
	NÄYTTÖ					
Vapaasti valittavat tutkinnon osat 10 osp						
Yhteismusisointiproduktio (10 osp)				X		
Sivuinstrumenttiopinnot (10 osp)				X		